

TBMM

AYLIK BÜLTEN
SAYI: 23

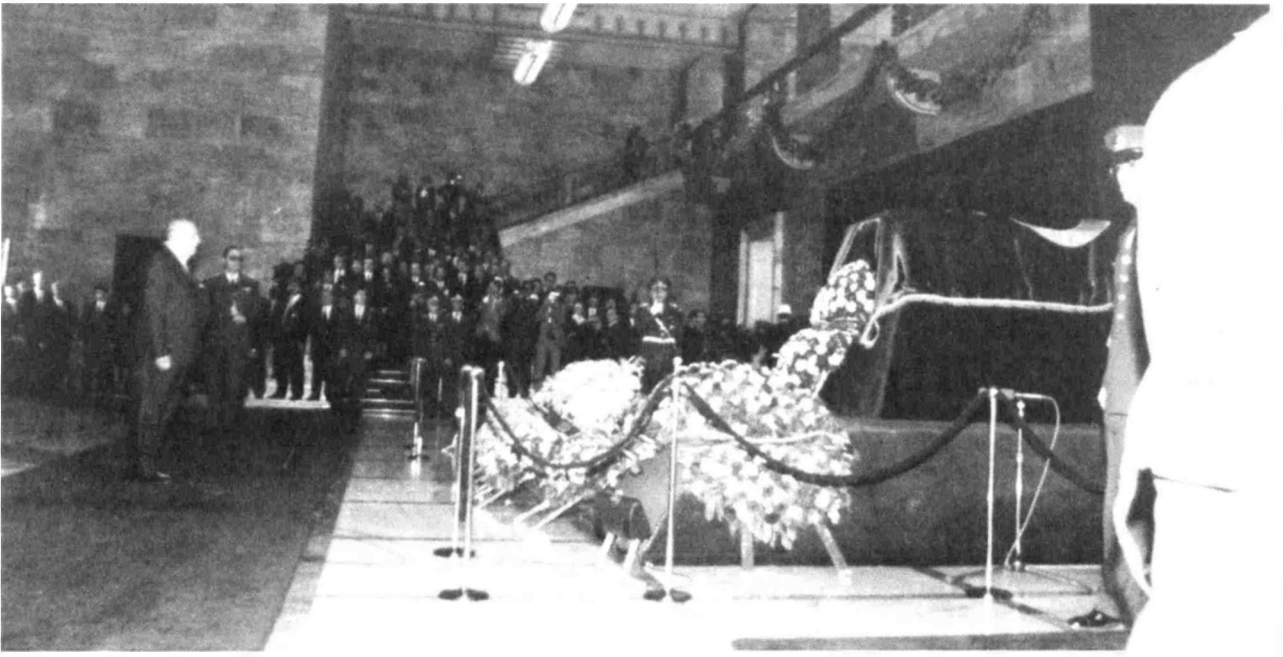
Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

NİSAN'93

8. Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ı kaybettik

Türkiye Cumhuriyeti'nin 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal 17 Nisan 1993 Cumartesi günü Ankara'da geçirdiği ani rahatsızlık sonucu öldü. Özal, Ankara'da düzenlenen devlet töreninden sonra 22 Nisan 1993 günü İstanbul'da toprağa verildi.

Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın naaşı TBMM Şeref Kapısında hazırlanan özel katafalka kondu. Üst düzey devlet yetkilileri, yabancı ülke temsilcileri ve vatandaşlar Özal'ın naaşı önünden saygı geçişinde bulundular. Fotoğrafta Başbakan Süleyman Demirel saygı duruşunda bulunurken..

Türkiye Cumhuriyeti'nin 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ı kaybettik

Türkiye Cumhuriyeti'nin sekizinci Cumhurbaşkanı Turgut Özal 17 Nisan 1993 Cumartesi günü geçirdiği ani rahatsızlık sonucu öldü.

Anavatan Partisi'nin Genel Başkanı ve Başbakan iken 1989 yılında Cumhurbaşkanlığına seçilen Turgut Özal böylece 3.5 yıllıca en kısa süre bu görevi sürdüren Cumhurbaşkanı oldu.

Başbakanlığı döneminde biri kalp, biri göz olmak üzere iki önemli ameliyat geçiren Özal Cumhurbaşkanlığı sırasında da önceki ikisinde olduğu gibi yine ABD'de kanser teşhisiyle prostat ameliyatı olmuştu. Çıktığı uzun süreli Türk Cumhuriyetleri gezisinden yorgun dönen Özal, 17 Nisan'da sabah sporunu yaptıktan sonra rahatsızlandı. Bir ambulansla GATA'ya doğru yola çıkarılan Özal, gecikmenin zarar yaratabileceği gerekçeyle Hacettepe Hastanesine götürüldü, yapılan müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Cumhurbaşkanlığı sözcüsü Kaya Toperi Cumhurbaşkanı'nın ölüm saatini 14.30 olarak açıkladı.

Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın naaşı için Ankara'da Devlet töreni yapıldı. 20 Nisan Salı günü TBMM'ye getirilen Özal'ın naaşı, Şeref Kapısında hazırlanan özel katafalka kondu. Bu sırada yapılan törene ailesi, Cumhurbaşkanı vekili ve TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk. TBMM Başkanı vekili Yıldırım

Avcı, Anayasa Mahkemesi Başkanı Yekta Güngör Özden, Başbakan Süleyman Demirel ile askeri ve mülki erkan katıldı. Cindoruk ve diğer zevat Özal'ın naaşının önünden saygı geçişi yaptılar. Daha sonra bütün gece de açık tutulan geçişte binlerce vatandaşımız Özal'a son kez saygı geçişinde bulundular.

21 Nisan Çarşamba günü yine Devlet töreniyle Meclis'teki katafalktan alınan Özal'ın naaşı Kocatepe Camiine götürüldü. Bu törene başta Almanya Cumhurbaşkanı olmak üzere dünya ülkelerin Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakan ya da büyükelçi düzeyindeki temsilcileri de katıldı.

Özal'ın naaşı Kocatepe Camiinde onbinlerce insanın katılımıyla kılınan namazdan sonra uçakla İstanbul'a götürüldü.

İstanbul Çapa Tıp Fakültesinde yine katafalka konan Özal'ın naaşı önünden bu kez onbinlerce İstanbullu ve yurdun çeşitli yerlerinden gelen insanlar saygı geçişi yaptılar.

Bu sırada Vatan Caddesinde Adnan Menderes, Halat Polatkan ve Fatin Rüştü Zorlu'nun mezarlarının bulunduğu anıt mezarın yanında Özal için de bir anıt mezar yeri hazırlandı ve Özal'ın naaşı 22 Nisan Perşembe günü Fatih Camiinde kılınan ikinci bir cenaze namazından sonra burada toprağa verildi.

8. Cumhurbaşkanı Özal için düzenlenen devlet töreni sırasında Özal'ın naaşı TBMM'den Kocatepe Camii'ne top arabasına konularak taşındı. Devlet törenine Özal'ın ailesi, üst düzey yetkililer, cenaze töreni için gelen yabancı ülke temsilcileri ve kalabalık bir yurttaş topluluğu katıldı.

TURGUT ÖZAL (1927-1993)

Turgut Özal, 13 Ekim 1927'de Malatya'da doğdu. 1950'de İTÜ Elektrik Mühendisliği Fakültesinden mezun olan Özal aynı Yıl Elektrik Etüt İdaresi'nde bürokrasideki yaşamına başladı. İki yıl sonra mühendislik ekonomisi dalında uzmanlaşmak için ABD'ye gitti, dönüşünde aynı İdare Genel Müdürünün teknik danışmanı oldu. 1958 yılında zamanın hükümeti tarafından Planlama Komisyonunun Genel Sekreterliğine getirildi. Bu görevini yürütürken ODTÜ'de öğretim üyesi olarak görev aldı.

Elektrik Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü görevinde de bulunan Özal 1966'da bu görevden ayrılarak Başbakanlık teknik danışmanlığına, bir yıl sonra da DPT Müsteşarlığına atandı. 1971 yılında bu görevinden ayrılan Turgut Özal ABD'ye giderek Dünya Bankasında Sınai ve madencilik projeleri danışmanı olarak görev yaptı. 1974'de yurda döndükten sonra özel sektörde görev alan Turgut Özal bu sırada Madeni Eşya İşverenleri Sendikası (MESS)'de yönetim kurulu üyeliğinde bulundu.

1979 yılında dönemin Başbakanı Süleyman Demirel tarafından Başbakanlık Müsteşarlığına ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar vekilliğine getirilen Turgut Özal, 24 Ocak kararları adıyla tanınan ve Türkiye'nin ekonomik yapısında önemli değişiklikler içeren bir dizi ekonomik kararın hazırlayıcısı ve uygulayıcısı oldu. Özal bu dönemde yaptığı pek çok dış gezisi sırasında ekonomiyl rahatlatıcı borç erteleme anlaşmaları imzaladı.

12 Eylül 1980'de silahlı kuvvetlerin yaptığı darbeden sonra Askeri Yönetim tarafından kurdurulan Bülend Ulusu Hükümetinde ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcılığına getirilen Özal, burada 22 ay görev yaptıktan sonra 1982'de istifa etti.

Askeri yönetimin parti kurulmasına izin verdiği sırada 20 Mayıs 1983'te Anavatan Partisini kuran ve bu partinin genel başkanlığına seçilen Özal, veto barajını aştıktan sonra 6 Kasım 1983'de yapılan genel seçimde 211 milletvekilliği kazanarak iktidara geldi. Özal 25 Aralık 1983'de ilk Hükümetini kurdu.

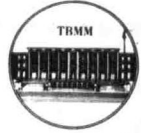
1982 Anayasasıyla eski politikacılara getirilen siyaset yasağının kaldırılmasına ilişkin Anayasa değişikliği referandumunun sonuçlarının açıklandığı gün Meclis'ten erken seçim kararı aldırarak Özal 1987 yılında yapılan bu seçimde de yüzde 36 oy ve 292 milletvekilliği ile iktidarı sürdürdü. Özal ikinci hükümetini 21 Aralık 1987'de açıkladı.

İktidarı süresince iki genel seçim, iki yerel seçim ve iki referandum yaşayan Özal, Kenan Evren'in görev süresinin sona ermesi üzerine aday olduğu Cumhurbaşkanlığına ANAP'lı 262 milletvekilinin oyuyla 31 Ekim 1989 tarihinde seçildi. Özal böylece Türkiye Cumhuriyeti'nin 8. Cumhurbaşkanı oldu.

Bu görevini 3.5 yıl sürdüren Özal, Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı sırasında geçirdiği önemli ameliyatlara rağmen aktif görev anlayışını devam ettirdiği için yorgun düştü ve 17 Nisan 1993 Cumartesi günü öldü. İngilizce bilen Turgut Özal üç çocuk babasıydı.

73. YIL

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 73 üncü açılış yıldönümü ile 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramını kutladık. TBMM 73 üncü yaşını doldururken milletçe yaşadığımız coşku 8 inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ani ölümü nedeniyle hüzne dönüştü. Milli Egemenlik Haftası kutlama programı çerçevesinde düzenlenen bazı etkinlikler iptal edilirken, 23 Nisan günü için programlanan törenler gerçekleştirildi.

Ankara'daki törenler TBMM Atatürk Anıtına çelenk konulması ile başladı. Anıtkabir'deki töreni Birinci Büyük Millet Meclisi'ndeki tören izledi. Birinci Meclis'te TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu adına Giresun Milletvekili İdare Amiri Burhan Kara'nın yaptığı sunuş konuşmasından sonra TBMM Başkanı Vekili Yıldırım Avcı bir konuşma yaptı.

Öğleden sonra özel gündemle toplanan TBMM Genel Kurulunda Meclis'te temsil edilen tüm siyasi partilerin liderleri kürsüye gelerek birer konuşma yaptılar. Liderlerin konuşmaları özetle şöyle:

YILDIRIM AVCI TBMM BAŞKANI VEKİLİ

"Bugüne kadar, demokrasiden daha üstün ve daha yeterli bir siyasal sistem bulunamadı. İnsanoğlu, son iki yüz elli yıldan beri demokrasiye ulaşma çabasında. Sistemin, erişilmesi zor ve mihnetli bir nitelikte olduğunu, ona kavuşan ulusların sayısı açıkça göstermektedir. Demokrasi aydın kafalarda, vicdanlarda hep özlenilen bir sistem olarak yer almış, bu ülkenin gerçekleştirilmesi için Amerikan Bağımsızlık Hareketi ve Fransız İhtilali ile başlayan çabalar içine girilmiş, ama bugün, dünyanın pek sınırlı sayıda ülkesi sistemi gerçek unsurlarıyla kurup işletebilme aşamasına erişebilmiştir. Pek çok ulus, günümüzde, zulmün, haksızlığın, eşitsizliğin pençesi altında kıvrıyor. Bazı uluslar ise demokrasiye ulaşma yolunda içten çalışmalara girişmiş görünüyorlar; ama daha hedefe varamadılar.

Demokrasiye erişmede gözlenen bu güçlük, onun kurulması zor üç ana temel üzerinde yükselmesi zorunluluğu ile açıklanabilir. Bu temellerden birinin eksikliği dahi, demokrasinin bir millete tam anlamı ile yerleşmesini önler.

Bu temellerin birincisi, "egemenlik" denilen devlet gücünün doğrudan doğruya millettten kaynaklanmasıdır; egemenliğin "kayıtsız şartsız" millete ait olmasıdır. Bu ilkenin sonucu, milleti temsil eden parlamentonun kurulup çalışmasıdır.

İkinci temel, egemenliğin sahibi olan milletin fertle-

rine engelsiz ve tam bir siyasal katılma imkanının sağlanmasıdır. Bu imkan sağlanamazsa, milli egemenlik ilkesi, işleyemez.

Demokrasinin üçüncü temeli, milli egemenlik ve tam bir siyasal katılma içinde kurulan toplum yapısının "insan haklarına" dayalı bir hukuk devleti niteliğinde olmasıdır. İnsan haklarının eksiksiz tanınip tam uygulanması iledir ki milletin egemenliği, fertlerin siyasal katılması güvence altına alınabilir.

İşte, bu üç temel unsuru içinde barındırmayan siyasal sistemler, demokratik nitelikten yoksundurlar. Ama, insaf ile belirtilmelidir ki, üç temel birden atıp birdenbire demokrasi yapısını kurmak da mümkün değildir. Bugün, demokratik sistemi yaşatan toplumlar, gerçi diğer toplumlardan önce bu ülkeye ulaşma mücadelesini başlatmışlardır. Fakat, her üç unsuru birden kuramamışlardır; zorlu ve acı deneyler geçirerek yavaş yavaş hedefe varabilmişlerdir.

Türk Milleti, demokrasi bilincine sahip, yüksek nitelikli insanlardan oluşur. Milletimizin demokrasiyi yerleştirmek yolunda yaptığı mücadele söylediğimiz nitelik dolayısı ile daha zahmetsiz ve hızlı geçiyor. Olaylara uzaktan, objektif bakan bilim adamlarının ortak görüşü böyle. Ama biz de her üç temeli birden atamadık. Zira diğer milletlerin tarihinde olduğu gibi, bizde de kendine özgü şartlar vardı. Ondan dolayı bizim demokrasiye ulaşma çizgimiz de özgündür.

Biz aslında, demokrasiye geçişte insan haklarını esas almış ve daha 1839'da, yani Fransız İhtilalinden oldukça kısa bir zaman sonra, Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile bu süreci işletmeye başlamışızdır. Ancak, insan haklarının en önde gelenleri olan yaşam güvencesi ve yasalar karşısında eşitlik sağlandıktan sonra, iktidarlar, siyasal katılmayı, çoğulcu demokrasiyi gerçekleştirecek adımları atmakta çekingen kaldılar.

Milletlerin tarihindeki en olumsuz gelişmeler bile olumlu yöne çevrilebilirler. İşte 1918 yılı sonunda Osmanlı Devleti'nin fiilen sona ermesi, yurdumuzun işgal edilmeye başlanması, geçmişimizde eşi görülmemiş bir yenilgiyi tattığımız demokrasi tarihimiz açısından mutlu bir başlangıcın da yolunu açmıştır. O da ulusun bilinçlenmesi, siyasal bakımdan kendi kendini örgütlenme yeteneğini göstermesidir. Nitekim değerli bilim adamlarımız şöyle diyorlar:

Birinci Dünya Savaşından yenik çıkan Türkiye'nin başarılı bir kurtuluş savaşı verebilmesi, büyük ölçüde halkın desteğini ve katılımını sağlayacak bir örgütlenmeyi gerçekleştirebilmesiyle olmuştur.

Savaşta askeri zaferin elde edilmesi kadar, hatta ondan da önemli olan, gücünü halktan alan, meşruiyetini halka dayanmakta bulan bir örgütlenmenin gerçekleştirilebilmesidir. Kurtuluş Savaşı'nın Batı Anadolu'da toplanan

Balıkesir, Nazilli, Alaşehir kongreleri ile Doğu Anadolu'da toplanan Erzurum ve Sivas kongrelerinden başlayıp Büyük Millet Meclisi'nin kurulmasıyla noktalanmış örgütlenmesi bir sivil örgütlenmedir.

Anadolu halkı, başlarındaki yerel önderlerin çabalarıyla öz iradesini kullanarak örgütlenmeye başlayınca, milli egemenlik ilkesinin doğum süreci de kendini göstermişti. Bu sürecin yerel kongrelerle başladığı inkar edilemez. Yurdun hemen her yerinde, 28 kongre toplanmış ve milletimiz iradesinin gücünü anlama yoluna girmişti.

Bu kongrelerle başlayan yerel siyasal iktidarlar, milli egemenlik ilkesinin doğuşunda, çok önemli, inkar edilemez roller oynamışlardır. Ama bu siyasal iktidarlar bütün Türk Milletini temsil etmekten uzaktılar. Yerel iktidarların bir büyük amaca yönelmesi, ancak bunların birleştirilmesi ile kabildi. Yani halkı gerçekten temsil eden bir parlamento kurulacaktı.

Bu son derece güç işi ise, her inkilapta olduğu gibi, bizde de bir önder ve ona inanan kadro başarmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kurulması böylece tarihi şartların doğurduğu zorunlulukların önder kadro tarafından biçimlendirilmesi demektir. Bütün bu gerçekler TBMM'nin demokrasiye temel olan yapısını hiç bir kuşkuyla yer vermeyecek tarzda açıklar. Savaşı kazanan, barışı sağlayan, Türkiye'ye çağdaşlaştırma içine sokan, bu Meclistir. Yani milletin iradesidir.

Üç çeyrek yüzyıllık bir süreyi dolduran parlamento-muz, artık tam anlamıyla kurumlaştı. Elbette ki biz de demokrasi yolunda bazı çalkantılar geçirdik. Ama milli amaçlarımızın çevresinde birleşerek, bu sarsıntıları atlattık.

Biz, Milletimizin temsilcileri olarak, adım adım, sağlam esaslara dayanarak kurulduğunu açıkladığımız Parlamentosumuzun çalışmalarını daha başarılı sonuçlara ulaştırma amacından hiç şaşmadık.

Gelişme hızını durmadan artıran çağdaş uygarlığa adım uydurmak için bazen büyük siyasal uzlaşmalara da girişmek gerekir. Daha Birinci Meclisimizden beri, parlamentoslarımızda, uzlaşma şartları olduğu zaman bunun icabını yerine getirme geleneğimiz de kurulmuştur. Şimdi, elbirliği ile bu geleneğimizi sağlamlaştırmak yolunda ilerliyoruz. Bazı büyük sorunlarımızı çözmek için, bütün ileri demokrasilerde olduğu gibi bizde de zamanı gelince bu yolda gitmek gereği, geleceğimiz açısından en sağlam güvencelerimizden biri sayılmalıdır.

SÜLEYMAN DEMİREL BAŞBAKAN-DYP GENEL BAŞKANI

"TBMM bütün demokratik ülkelerdeki kuruluşlara paralel olarak, yasama erki ve yürütmeyi denetleme yetkileriyle donanmış, millet iradesinin tek temsilcisi ve Devletimizin en üstün organı olarak yerini almıştır. Millet iradesinin, ülke yönetiminde tek ve en üstün amil olması fikri, tüm demokratik ülkelerde ve doğal olarak ülkemizde, uzun

ve mücadeleli bir tarihsel gelişimin sonucudur.

Dünyanın her yerinde olduğu gibi, ülkemizde de, çoğulcu demokratik sistem, zaman zaman, ciddi engellemeler ve hatta kesintilerle karşı karşıya kalmıştır. Ama her defasında, Türk Milleti, demokratik parlamenter sistemi, vazgeçilmez bir yaşam biçimi olarak benimsemiş olmanın verdiği güç ve bilinçle, milli iradenin üstünlüğünü herkese kabul ettirmiş ve bugün, artık Türkiye, millet iradesi ve onun ürünü olan yüce kuruluşlar var olamadan nefes alamaz hale gelmiştir.

Gerçekten, bugün Türkiye'de herkes, her konuyu, her zeminde tartışabilir; ama, millet iradesinin üstünlüğü ve teklifi her türlü tartışmanın dışında yerine konamaz niteliği içinde heykelleşmiştir.

Milletin hür iradesinin neticesi olan Parlamento ve onun güvenoyuna dayalı Cumhuriyet Hükümeti, bütün ülkenin ve herkesin Hükümeti olarak görev başındadır.

Demokrasi; bütün kurum, kural ve kavramları ile işlemektedir.

Basın, meydan, sokak, herşey hürdür.

Zihinler ve vicdanlar hürdür.

Türkiye siyasi istikrarını sağlamış bir ülkedir.

Ekonomik istikrar için gayretler sarfetmektedir.

Terör ve anarşi mücadelesinde, hukukun üstünlüğünü koruyarak ve demokrasinin gücünü kullanarak, önemli mesafeler almıştır.

Türkiye, Devletin temel fonksiyonlarını yeniden, iyi belirlemiştir. Devlet;

-mutlaka adaletin tevsiiini,

-ülkenin savunmasını,

-herkese eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasını,

-herkesin sağlık hizmetlerinden yararlandırılması-

ni,

-herkesin sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmasını ve

-çevrenin korunmasını üstlenecektir.

Türkiye, gerçek demokrasi, istikrar içerisinde kalmak, güçlü bir savunma gibi bir 'altın üçgeni' mutlaka gerçekleştirme yolundadır.

Devletimizin daha iyi işlemesi, piyasa ekonomisi, şartlarının daha iyi hazırlanarak işlerlik kazanması, pek çok alanda reform yapılmasını gerektirmektedir.

Önümüzdeki yıllar, yargıda, eğitimde, üniversitede, idarede, sağlıkta, sosyal güvenlik, personel rejiminde ve vergide önemli reformlar yapılmasını gerektirmektedir.

Türkiye, bir taraftan bu reformları yapacak, halkın Devleti kucaklamasını sağlayacak, diğer taraftan, altyapısını yeni ihtiyaçlara göre büyütüp geliştirecektir.

TBMM'de temsil edilen değerli partilerimizin mutabakatı ile, demokratikleşme istikametinde atılan adımların bir devamı olarak, Anayasa'da gerekli iyileştirmeler yapılacaktır.

İnsan haklarında bütün demokratik ülkelerin varmak istedikleri nokta, Türkiye'nin de idealidir.

Türkiye, bölünmez ulusal sınırları içinde, komşula-

rıyla ve bütün ülkelerle dost ilişkiler yürütmeye ve verdiği sözlere girdiği taahhütlere bağlı bir devlet olarak kalmaya her zaman olduğu gibi, bugün de, azimlidir.

Sovyet imparatorluğunun, savaşı ve kansız, kendiliğinden çökmesinden sonra; tarihi, kültürü, dili bizimle aynı olan bağımsız cumhuriyetler meydana gelmiştir. Bu, milletimizi sevince boğmuştur. Böylece, ortaya çıkan durum, Türkiye'nin konumunu ve sorumluluğunu, yeni bir yoruma götürmüştür.

Avrasya kıtası diyebileceğimiz bu yeni coğrafyada, Türkiye fevkalade aktif bir rol üstlenmiş ve onun icaplarını yerine getirmektedir.

Sovyet imparatorluğunun dağılmasından sonra meydana gelen iyimserlik uzun sürmemiş ve nükleer dehşete dayanan savaş korkusu ve güçler dengesinin yerini, bir belirsizlik almıştır.

Rusya Federasyonunda ve diğer bağımsız devletlerde, Doğu Avrupa'da ve Kafkasya'da; istikrarsızlık ihtimalleri, ırk ve mezhepçi tahrikler ve bunun neticesi çatışmalar, kaygı verici boyutlardadır.

Irak'ın Kuveyt'e vaki tecavüzü sonunda meydana gelen durum henüz bir barışla sonuçlanmamıştır.

Irak bugün, Dünya'dan tecrit edilmiş vaziyettedir.

Ortadoğu Barış Konferansı da, fevkalade ağır ilerlemektedir.

Avrupa ve dünya yeniden şekillenecektir. Türkiye'nin her ikisinde de önemli katkıları olacaktır.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı, Batı Avrupa Birliği, yeni gelişmelerdir.

Avrupa'nın eski kurumları -Avrupa Topluluğu ve Nato da dahil olmak üzere- şekil değiştirecektir. Yeni kimlikler ve fonksiyonlar kazanacaktır.

Gerek Bosna-Hersek'te, gerekse Karabağ'da vukuu bulan vahşet, uluslararası güvenliğin, Birleşmiş Milletler ve AĞİK tarafından sağlanmasında büyük tereddütler ortaya koymuştur.

Bu kuruluşların kararlarını icra edecek, yeteri kadar yaptırım gücüne sahip olmadıkları ortaya çıkmış ve bunların itibarının aşınmasına sebep olmuştur.

Bu, kaygı verici bir durumdur.

Kıbrıs'ta; adil, kalıcı ve işleyen bir çözüme ulaşılmasını temenni etmekteyiz. Bu çözüme zorlama ile değil, serbest müzakerelerle varılmalıdır.

Bugün bölgemizin ve dünyanın en önemli sorunu, barışın sağlanması ve korunmasıdır.

Her türlü uluslararası ihtilafın sabırla, barışçı yollardan giderek çözümü, herkes tarafından benimsendiği ölçüde rahatlık olacaktır.

Kuvvet kullanarak sınır değiştirmek veya toprak kazanmak, kimsenin hakkı ve haddi olmamalıdır.

Yeni dünya düzeninin böylesine kurallar üzerine oturması, herkese umut vermiştir.

Dünyada ve bölgemizde barışın ülkemize yararı vardır. Onun içindir ki Türkiye, dünyadaki barışçı gayretlere, her ölçüde katkıda bulunmaktadır.

Dünya ile beraber hareket ederek; hakkı, hukuku,

adaleti hakim kılma, yüce bir gayedir.

Türkiye; Karabağ'da, Bosna-Hersek'te ve Somali'de bu prensibe sadık kalmıştır.

Sevgili çocuklar,

Gelecek sizindir, ama, geleceğin sorunlarını çözmek de size ait olacaktır. Daha mutlu, daha huzurlu bir barış ve refah dünyasında yaşamınızı sağlamak, neslimizin yükümlendiği en kutsal sorumluluktur. Sizler de, sizden sonra gelecekler için aynı sorumlulukla yükümlüsünüz.

İşte, bu kutsal sorumluluk duygusu içindedir ki, Yüce Atatürk, medeni ve çağdaş toplumların en büyük değerini simgeleyen millet iradesi fikrini somutlaştıran 23 Nisan'ı 'Milli Hakimiyet Bayramı' ilan etmiş ve bunu çocuklara yadigar etmiştir. Zira çocuklar, üniversal ve çağdaş değerlerin, sonsuzluğa giden kesintisiz temsilcileridir."

MESUT YILMAZ ANAP GENEL BAŞKANI

"İnancım şudur ki, TBMM, kuruluşunda olduğu gibi, bugün de metanet ve kararlılık içinde, en çetin tartışmaların, arayışların üstesinden, birlik ve beraberlik içinde çıkacak 2000'li yılların Türkiye'sinin temellerini sağlamlaştıracaktır.

Adaleti, kardeşliği, dayanışmayı esas alan bir insanlık anlayışı, zaman içinde, kurumların eskimesi, mekanizmaların köhneleşmesi, ifade biçimlerinin çağı yansıtamaması yüzünden sıkıntıya düşebilir. Ama, prensipler doğru, haklı ve geçerliyse, derin bir vatan sevgisi ile besleniyorsa, herkesi kucaklayan çoğulcu demokrasi ile fiiliyata geçiriliyorsa, bazı bocalamalar da olsa, yeni maceralar, yeni kanallar, yeni köprüler bulmak o kadar da güç değildir.

23 Nisan 1920 bir varoluşun eseri idi.

23 Nisan 1923, dünyanın en ileri ülkeleri arasındaki tarihi yerimizi, mütesep hakkımızı almak kararımızın bir kez daha tescil edildiği tarih olmalıdır.

Dünyanın en ileri ülkeleri arasındaki tarihi yerimizi alabilmemiz için gerekli önlemler hiç alışık olmadığımız yepyeni anlayışlar içerebilir. Devletçi doktrinler yerini devletçilik karşıtı anlayışlara bırakabilirler. Devleti 'baba' gören, 'asker toplumu' anlayışından, devleti mümkün olduğu kadar küçülten, sivil toplum anlayışına geçebiliriz. Kitleler çağının sona eriyor olması, atariler, bilgisayarlar, Rom CD'lerle dolu, sersemletici ve hatta ürkütücü bir teknolojik devrime egemen olmamız zaruretini dayatabilir. Ve biz bütün bu değişim karşısında kendimizi güçsüz ve çaresiz hissedebiliriz.

Ancak, böyle anlarımızda, Türkiye'nin, günümüzün gelişmiş ülkelerinin dev ekonomileriyle, ezici teknolojik üstünlükleriyle, yüzlerce yıl süren gelişmelerinin sonucunda ulaştıkları noktaya, bir insan ömrü içinde ulaştığını hatırlamalıyız.

Bu noktada biz siyasilere düşen, bu yüce millete, bu cevval, bu çalışkan millete köstek değil destek olmaktır.

Önümüze çıkacak güçlüklerin, milletimizin değil, biz siyasilere yetersizliklerinden kaynaklanan güçlükler olacağını unutmamalıyız. Milli egemenliğin bir süreç ve aynı zamanda dinamik bir oluşum olduğunu unutmamalıyız. Sürekli çaba ve fedakarlık istediğini, sürekli arayış ve özelleştire bile ayakta durduğunu unutmamalıyız.

Önümüzdeki on yıl içinde, on-onbeşi aşmayan ileri devletlerin arasına girmek zorundayız. Önümüze çıkacak güçlüklerden yılmadan, çoğulcu demokrasiyi yaşatarak ve uluslararası barışa katkıda bulunarak, 2000'li yıllara doğru güven ve kararlılıkla yürümek zorundayız. Hedefimiz, yüzyılın başında, kendi milli ve manevi değerlerini kıskançlıkla koruyan, ama, aynı zamanda, tüm milletiyle çağın tüm normlarını yakalamış bir Türkiye yaratmaktır."

NECMETTİN ERBAKAN RP GENEL BAŞKANI

"TBMM 73 yıl önce, ülkenin bağımsızlığını temin etmek, emperyalistleri vatanımızdan kovmak ve hak ve adaletle dayanan adil bir yönetim ve düzen kurmak gayesi ile kurulmuş ve kuruluş milletimizin inancına tam manada uygun bir şekilde yapılmıştır.

Birinci TBMM ideal bir meclis olarak çalışmıştır. Onun şu hususiyetlerini her zaman göz önünde bulundurmalıyız ve gaye edinmeliyiz: Gerçek demokrasi, çoğulcu demokrasi, fikir ve inanç hürriyeti, inanç ve idealizm. Birinci TBMM bu hususiyetleri ile her türlü güçlûge ve imkansızlığa rağmen vatanı emperyalistlerin işgalinden kurtarmış ve bağımsız bir devletin kurulmasını gerçekleştirmiştir.

Fakat ne yazık ki zamanla bu yapıdan uzaklaşmış, 73 yıl sonra bugünkü hale dönüşülmüştür.

Bugün, insan haklarının tam, kamil ve çağdaş manada teminat altına alınması yerine tatbikatta müslümanlığın yasaklanması, gerçek demokrasi yerine millet iradesini çarpıtan seçim kanunları ile yürütülen hile rejimi, gerçek çoğulcu demokrasi yerine, azınlığın çoğunluğa tahakkümü vardır.

Eğer bugün Birinci TBMM olsaydı, Bosna'ya fiili yardım yapılırdı, hükümet Ermenilere buğday vermezdi, Muavenet şehitlerimizin hesabı sorulurdu, Çekiç Güç olmazdı ve istediğini yapamazdı.

TBMM, hangi inanç ve ruhla 23 Nisan 1920'de ilk toplantısını yapıp nasıl çalışmaya başladı ise, geliniz, bugün de aynı TBMM vasıtasıyla, hep beraber milli birlik ve beraberlik içinde, ülkemizi, kültür emperyalizminden, ekonomik sömürü düzeninden elbirliği ile kurtaralım. TBMM 73 yıl önce bütün dünya milletlerine örnek bir siyasi bağımsızlığın önderliğini nasıl yapmışsa, bugün de 60 milyon memleket evladının temsilcisi olarak, vatanımızın ve milletimizin birliği ve beraberliği için de kültürel ve ekonomik bağımsızlık savaşımızı yürütelim, bütün insanlığa saadet getirecek adil düzenin en güzel örneğinin Türkiye'mizde kurulmasına öncülük yapalım."

DENİZ BAYKAL CHP GENEL BAŞKANI

"TBMM bir askeri zaferin ürünü değildir. Tam tersine askeri zafer TBMM'nin ürünüdür. TBMM'den önce ne bir devlet ne bir cumhuriyet ne de bir ordu vardır. Devleti de cumhuriyeti de orduyu da TBMM kurmuştur.

Millet Meclisi ve onun dayandığı milli irade, bütün siyasi varlığımızın çıkış noktası, yaşam kaynağı olmuştur. Ne var ki 73 yıl sonra bugün, askeri müdahale ürünü bir anayasa, içinde askeri müdahaleyi meşru sayan ifadelerle birlikte 11 yıldan beri yürürlükte kalmaya devam ediyor. Hiç kuşku yok ki bugün TBMM görkemli yapılar içinde, geniş mali teknik desteklerle çağdaş bir görünüm vererek çalışıyor. Ama ödünç tedarik edilen okul sıralarında gene ödünç alınmış lambalarla aydınlatılan birinci Meclis'in demokratik duyarlılığı, ne yazık ki günümüze taşınabilmiş değildir.

23 Nisanları başı dik kutlayabilmek, 'egemenlik kayıtsız şartsız milletindir' diyebilmek için, bir askeri müdahale anayasası ile yönetilmeyi reddetmek, köklü ve gerçekten demokratik bir anayasa değişikliğini en kısa zamanda gerçekleştirmek zorundayız.

Yıllarca muhalefette bunları söyleyenlerin bugün iktidarda kurulu düzene bu kadar kolayca ayak uydurmaları sadece demokratik duyarlılık açısından değil siyasal tutarlılık açısından da kaygı vericidir.

23 Nisan 1920'den günümüze taşınacak derslerin başında Meclis'in saygınlığı ve siyasetin dürüstlüğü geliyor. Bu Meclis'in mayasında memleketin şerefi, namusu ve bağımsızlığı için Ankara'ya gelen, karavanadan yemek yiyen, han köşelerinde yatan, devletin kuruluşunun hesabını yapan, beytülmal'e el sürdurmeyen insanlar vardır. Yolsuzluk suçlamalarının hızla yaygınlaştığı, güven verici soruşturmanın yapılmadığı, siyasal kirlenmenin en yüksek iktidar odaklarına kadar sıçradığı bir dönemde, 23 Nisan 1920 ruhunu anımsamakta yarar vardır.

Bir ulusal kurtuluş savaşını dünyada ilk defa zafere ulaştıran Birinci Meclis'in günümüzdeki uzantısı olarak, elbette çağımızda demokrasi, bağımsızlık ve özgürlük yolundaki atılımlarla da kendimizi ilgili sayıyoruz. 1920 yılına göre uluslararası anlayışta ve kuruluşlarda insan hakları, demokrasi, bağımsızlık, ulusal egemenlik ve sınırlara saygı konularında önemli ilerlemeler sağlanmıştır. Ama ne yazık ki Bosna-Hersek'te ve Azerbaycan'da yaşananları önlemeye bu durum yeterli olamamıştır. Bugün Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü resmen saldırıya uğramış ve topraklarının onda biri işgal edilmiştir. Bosna-Hersek'te ise müslümanlar, hiç acele etmeden soğukkanlılıkla uygulanan bir etnik temizleme planının kurbanları olarak bir yılı aşkın bir süreden beri yok edilmektedirler. Acı olan, bütün bu facianın yoğun ve iyimser bir diplomatik trafik eşliğinde ve onun katkılarıyla gerçekleştiriliyor olmasıdır. Günümüzde toplu katliamlar, etnik temizlemeler, toprak işgalleri, artık BM kararlarının, AGİK bildirilerinin, iyi niyet mis-

yonlarının, arabuluculuk girişimlerinin, dışişleri bakan iyimserliklerinin, korusu refakatinde icra ediliyor. Belki de koronun gürültüsü ölüm çığlığını bastırın isteniyor. 73 yıl önce bir 23 Nisan'ı gerçekleştirmiş olmanın onuru ve sorumluluğu, bütün bunları dünyaya haykırmak görevini de bize yüklüyor."

AHMET TÜRK HEP GENEL BAŞKANI

"Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan yeni Türkiye devletinin ilk Meclisinde, hiçbir milliyetin hakimiyetine dayanmayan, Türkiye'deki tüm halkları ve etnik yapıları içinde barındırma hedefini güden TBMM'nin 73 üncü yılını kutluyoruz.

Bugüne kadar izlenen politikaların ve TBMM egemenliğine dayanması gereken devlet yapısının ne yazık ki gerçek işlevinden uzak bir hale dönüştüğü ve Türkiye halklarına herhangi bir yarar getirmediği görülmektedir. İsrarla yürütülen Ankara dayalı politikaların topluma zarar verdiğine, hatta halkları içinden çıkılması zor çatışma noktasına getirdiğine hep birlikte tanık oluyoruz.

Çocuklara armağan edilen ve övgüyle dünyaya sunduğumuz bu bayramın 73 üncü yılını kutlarken, uluslararası çocuk hakları sözleşmesine, Türkiye'nin koyduğu çekincenin devam ettiğini hatırlatmak istiyorum. Bu durum, çağdaşlaşma adına ve bugünün önemine karşı işlenen en büyük ayıp olarak karşımızda durmaktadır.

Ateşkes sürecine girdiğimiz bu koşullarda, Türkiye'nin çağdaş demokrasiye kavuşması ve uluslararası boyuttaki önemini koruyup artırabilmesi için her düzeyde olduğu gibi, çocuk hakları konusunda da zaman geçirilmeden TBMM'de 'çekincesiz' yasal düzenlemeler yapılmalı ve uluslararası sözleşmelerin gereği yerine getirilmelidir.

Çağdaş ve özgür bireyler yetiştirme anlayışı yerine, uzun yıllar askeri ve polisye önlemlerle halklara baskı yapılmış, baskılardan doğal olarak çocuklar da payını almıştır. Çağdaş anlamda çözülmesi gereken sorunlar tıkanarak çözümsüzlüğe doğru götürülmüştür. Türkiye'nin temel sorunu olmaktan çıkarılamayan ve birçok insanımızın can kaybına neden olan Kürt sorunu; TBMM'de, çağdaş, demokratik ve barışçıl yollarla ve uluslararası sözleşmeler çerçevesinde çözüme kavuşturulmalıdır.

Bu önemli günün sevgi ile coşku ile kutlanması için; gönül birliğine, özveriye ve dostluğa dayanan anlayışlara her zamankinden daha fazla ihtiyacımız vardır. Çocuklarımızın özgürce yetişmesini daha da önemlisi savaş kurbanları olmamasını hep birlikte sağlayabiliriz.

Çağdaş ve demokratik bir düzende her halkın kendi kimliği, her çocuğun kendi anadili ve kültürü ile kendini ifade edebileceği bir Türkiye yaratmak, gelecek kuşaklarımıza ve tüm insanlığa bırakabileceğimiz en güzel miras olacaktır.

Bütün bunların gerçekleşmesi TBMM'nin atacağı adımlara bağlıdır. En yüksek organ olan TBMM, bu göre-

mini yerine getirirken özgür ve bağımsız olmalıdır. Halkın oylarıyla seçilmiş parlamento üzerinde emir yetkisine sahip ve atanmışlardan oluşmuş demokrasiye ters bir kurum olan MGK'nın varlığına son verilmelidir. Her 10 yılda bir demokrasiyi kesintiye uğratmaya alışmış olan darbeci ve askeri çözüm zihniyetini kabullenmiş gelenek yıkılmalıdır. Toplumun ve devletin en yüksek organı olan TBMM, halka olan sorumluluğunu demokrasi kuralları içinde yerine getirmeli, en önemli ve en cesur çözümleri, yetkilerini MGK'ya devretmeden bizzat kendi iradesiyle kullanmalıdır. Çağdaş bir ülke parlamentosunun görevi de budur."

ALPARSLAN TÜRKES MHP GENEL BAŞKANI

"23 Nisan 1920'den bugüne geçen 73 yıl boyunca, Türk Milleti, kayıtsız şartsız kendine ait bir hak olan egemenlik hakkını Yüce Meclis'imiz eliyle kullanmaktadır. Yüce Meclis'imiz, bu süre içinde, görevinin kutsallığını bir an bile unutmamış, Türk Milletinin ve Türk vatanının birliğine, beraberliğine, bölünmezliğine her zaman sahip çıkan kutsal bir ocak olmuştur.

Bu kutsal görevimiz bize önceki nesillerimizden miras kalmıştır. Birliğimizi, beraberliğimizi ve bölünmezliğimizi, gelecek nesillerimize aynıyla teslim edebilmek, hepimizin hayatı boyunca edinebileceği en büyük şeref olacaktır.

İstanbul'daki Meclis-i Mebusan'ın işgal kuvvetlerince basılarak dağıtılması ve mensuplarının Malta'ya sürgün edilmesi sonucu devlette meydana gelen otorite zafiyetinin giderilmesi ve yeni otoritenin bizzat Türk Milletinden güç alan milli bir mahiyet kazanması, ilk dönem TBMM'ni var eden atamızın temel tercihi olmuştur. Atalarımız, ilk Meclis'i kurlarken, kuruluş döneminde ya da gelecekte ülkenin bölünmesi tehlikesine yol açabilecek herhangi bir imtiyazı herhangi bir kimseye veya herhangi bir gruba tanımayı peşinen reddetmişlerdir. TBMM, üniter bir devletin en üst yönetim organı olmak üzere kurulmuştur. Zaten, adımızı teşkil eden ve bizi çok milletli parlamentolardan ayırdeden 'Büyük Millet Meclisi' ifadesi; milletimiz yöneten Meclis'imizin kutsallığını olduğu kadar, Meclis'imizin tek milletin Meclis'i olmasını da sembolize etmektedir. Bu, hepimiz için bir gurur nişanıdır. Nesiller boyu korunacak ve ebediyete kadar da böyle kalacaktır.

TBMM, kurulduğunda, Türk dünyası içindeki tek bağımsız Türk devletinin yasama organı ve dolayısıyla bir 'istiklal sembolü' idi. Ne mutlu bizlere ki, kardeş Türk devletleri ve onları yöneten kardeş milli meclisler, dünya siyaset sahnesindeki yerlerini artık birer birer almaktadırlar.

Ancak, Türk dünyasındaki istiklal hareketleri, mutluluğu olduğu kadar, bazı üzüntüleri de beraberinde getirmektedir. Kardeş Azerbaycan Cumhuriyeti, halen, Ermenistan'dan gelen ciddi bir tecavüzle karşı karşıya bulunmaktadır.

TBMM, kardeş Azerbaycan'a yönelmiş Ermeni tecavüzlerini durdurmayı gerek milletlerarası platformda ve gerekse Kafkasya platformunda bir görev saymak zorundadır."

MUHSİN YAZICIOĞLU BBP GENEL BAŞKANI

Bu parlamenter demokrasi gömleği artık Türkiye'-ye dar gelmektedir. Halk bunu her vesileyle hatta bu parlamentoyu oluştururken bile gösterdiği halde, nedense onun ikazları yanlış anlaşılmaktadır ve böylece rejim tıkanmaktadır. Zaman zaman bu tıkanmayı üstelik demokrasi havarisi addedilen ve şapka gibi aristokrat bir eşyayı bunun simgesi yapan siyasilerimiz gerçekleştirmektedirler.

Milli egemenlik kavramı da içi boş olduğu takdirde herhangi beşeri kavram gibi bir kavramdır. Bugün milli egemenlik kavramının içi ancak katılımcı demokrasi, sivil toplum ve sivil inisiyatif gibi kavramlarla zenginleştirilebilir. Yukardan bahsedilen özgürlükler yine yukarısının isteği doğrultusunda istendiği zaman ve genişlikte geri alınabilir ya da sınırlandırılabilir. Gerçek milli egemenlik sivil toplum unsurlarının tam manasıyla yerleştirilmesi ve yönetime gerçek bir katılımın gerçekleştirilmesiyle olacaktır.

Biz BBP olarak sivil toplum olabilmemizin gerekli şartlarını hazırlamak için bir program başlattık. Milli mutabakat çağrımız da bu çerçevede ele alınabilir. Gerçekte sivil toplum her ülkede olduğu gibi bizde de vardır. Ama onun önünü tıkayan engelleri ortadan kaldırmak gerekmektedir. Ki bu engeller bile zaman zaman milli egemenlik kavramıyla birlikte paketlenip sunulmaktadır. BBP, hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir sloganını siper yapıp, milletin reyine bile hakim olamamasının yollarını açan bir politika yerine hayatın her alanında ve tabii ki siyasette de milletin gerçek değerlerini göz önüne alacak ve onu hakim kılacak bir politika gütmekte ve yine bu çerçevede katılımcı demokrasiyi, sivil toplumu esas almaktadır."

BÜLENT ECEVİT DSP GENEL BAŞKANI

"Türkiye, Kurtuluş Savaşı ile birlikte, demokratikleşme sürecini de başlatmıştır.

En çetin koşullar altında sınav vermiş bir ülkede, artık, hiçbir olay, hiçbir zorluk ve hiçbir bunalım, demokrasiyi askıya almanın, Büyük Millet Meclisi'ni kapatmanın veya onun yetkilerini kısmanın mazereti olamaz.

Ancak, TBMM, milletin iradesini ve direncini inandırıcı ve etkili biçimde yansıtabilmek için, kendi yapısındaki ve işleyişindeki bazı aksaklıkları ve demokrasimizin tüm eksikliklerini ivedilikle gidermek zorundadır.

Günümüzde, TBMM'nin yapısındaki aksaklık, seçim sisteminin aşırı adaletsizliğinden kaynaklanıyor. O yüzden

millet iradesi Millet Meclisi'ne doğru olarak yansıyamıyor. Onun için, bu Meclisin başta gelen bir ödevi, Türkiye'yi bir an önce hakça bir seçim sistemine kavuşturmaktır.

TBMM'nin işleyişindeki aksaklığın başlıca nedeni ise, yasa gücünde karamame yetkisini kötüye kullanmanın son yıllarda iktidarlarca bir alışkanlık haline getirilmiş olmasıdır. O yüzden, TBMM, yasama yetkisini, gitgide artan ölçüde, yürütme organına devreder duruma düşürülmüştür. 1920'lerin dış ve iç savaş koşullarında bile söz konusu olmamış böyle bir yetki devrine, 1990'ların TBMM'si izin vermemelidir.

TBMM'nin ivedilik taşıyan bir başka görevi ise, insan hakları ve demokrasi alanlarındaki eksikliklerimizi veya insan haklarının uygulamadaki aksaklıklarını, bir an önce gidermektir.

Ancak, insan haklarına saygı, bir ülkenin veya ulusun bölünmesine neden olabilecek girişimleri eylemleri meşrulaştırmak anlamına gelmez.

İnsan hakları ve demokrasi alanlarındaki eksikliklerimiz bu koşuldan en küçük bir sapmaya yer verilmeksizin giderilmelidir.

Bütün bunlar bizim yalnız kendimize görevlerimiz değildir. Bunlar, aynı zamanda, bizim, Türkiye'yi örnek almak isteyen yeni kardeş cumhuriyetlere karşı da görevimizdir. Türkiye, bu ülkelere, olumsuz değil olumlu örnek olmak zorundadır."

AYKUT EDİBALI MP GENEL BAŞKANI

"Türkiye hem iç problemlerine, hem kendisinden yardım bekleyen Bosna, Makedonya, Balkanlar ve Kafkasya'da yardım bekleyen kardeşlerine yardım edebilmektedir. Bu ağır görev, ancak bu yüce Meclisin, 1. Meclis gibi, Türkiye'nin maddi manevi imkan ve potansiyelini harekete geçirmesi ve onu maharetle kullanabilmesiyle mümkündür.

Çin Seddinden Balkanlara kadar dünyamızın en büyük topluluğunun yaralarını sarabilir, acılarını dindirir, dün ile bugünü, batı ile doğuyu uzlaştırır, kaynaştırır, cihan sulhünü, dostluğunu daha güçlü şekilde yeniden kurabiliriz.

Bunlara ancak, anayasanın yeniden hazırlanmasının ele alındığı bugünlerde, dünyaya açılacak bu anayasa hareketinde, farklı kültürlerin ve toplumların sulh içinde, birlikte yaşamasına imkan veren bir anayasa ile cevap verebiliriz.

İnsanların temel hürriyetleri gibi, vatandaş hak ve hürriyetlerinin sınırlarını çizen, devletin hak, yetki ve görevlerinin sınırlarını belirleyen, Türkiye'yi hukuk devleti, kültür devleti, ilim devleti haline getiren bir yeni anayasayı gerçekleştirme işinde, Meclisimizin, 1. Meclis'in şerefli ananesini devam ettireceği inancındayım.

Niyamızız, Türkiye'nin farklı kültür ve medeniyetleri bir barış topluluğu olarak yaşamasını imkan dahililine sokacak, zengin tarih deneyinden, özellikle Hz. Peygamberin Medine Anayasasından ilham almasıdır."

...MİLLİ EGEMENLİK HAFTASINDAN...

TBMM'nin 73 üncü kuruluş yıldönümünün kutlandığı 23 Nisan günü ilk tören Meclis'teki Atatürk Anıtı'nda yapıldı. TBMM Başkanı Vekili Yıldırım Avcı, parti liderleri ve milletvekilleri Anıta çelenk koyarak saygı duruşunda bulundular.

23 Nisan günü ikinci tören Anıtkabir'deydi. Anıtkabir'deki törene TBMM Başkanı Vekili Yıldırım Avcı ile birlikte Başbakan Demirel, ANAP lideri Yılmaz, Başbakan Yardımcısı İnönü, bakanlar ve milletvekilleri katıldı.

Anıtkabir Özel Defterini imzalayan Avcı, "Bizlere armağan ettiğiniz cumhuriyetimizi, demokratik bir gelişme ve millî birlik içinde, ilke ve inkılaplarının ışığı altında ve millî irade istikametinde, çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarmanın yoğun, sürekli çabası içindeyiz. Kuvayı millîye ruhumuz, sarsılmaz inanç ve güvenimizle büyük hedefimize ulaşma azmi ve kararındayız" diye yazdı.

...MİLLÎ EGEMENLİK HAFTASINDAN...

Birinci Meclis'te yapılan törende TBMM İdare Amiri Burhan Kara'nın yaptığı sunuş konuşmasından sonra TBMM Başkanı Vekilli Yıldırım Avcı bir konuşma yaparak, "Şu mütevazı, ufak salonda, bir milletin kurtuluş destanı yazıldı; gerçek demokrasiye geçişimizin tarihi başladı" dedi.

*Yıldırım Avcı
23 Nisan Ulusal Egemenlik
ve Çocuk Bayramı nedeniyle
Millî Eğitim
Bakanı Köksal Toptan ile
birlikte bir grup çocuğu da
kabul etti. Çocuklardan birisi
bir süre için TBMM Başkanlığı
koltuğuna oturdu.*

*23 Nisan günü
TBMM Başkanı Vekilli
Yıldırım Avcı kutlamaları
kabul etti. Avcı DYP Genel
Başkanı ve Başbakan
Süleyman Demirel ile birlikte...*

...MİLLÎ EGEMENLİK HAFTASINDAN...

Anavatan Partisi Genel Başkanı Mesut Yılmaz kullamaları kabul töreninde Yıldırım Avcı ile..

SHP Genel Başkanı, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Erdal İnönü, kullamaları kabul töreninde Yıldırım Avcı ile...

TBMM Başkanı Vekili Yıldırım Avcı 23 Nisan akşamı TBMM'de çok sayıda davetlinin katıldığı bir resepsiyon verdi.

NİSAN AYINDA ÇIKAN KANUNLAR

**Türkiye Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**

Kanun No: 3902

Kabul Tarihi: 15.4.1993

Bu kanun ile, 11.8.1992 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesi"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim
İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**

Kanun No: 3903

Kabul Tarihi: 15.4.1993

Bu kanun, 11 Ağustos 1992 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu hükmünü içermektedir.

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkistan
Şehrinde Uluslararası Hoca Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi Kurulmasına Dair
Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun**

Kanun No: 3904

Kabul Tarihi: 29.4.1993

Bu kanun, 31 Ekim 1992 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkistan Şehrinde Uluslararası Hoca Ahmet Yesevi Türk-Kazak Üniversitesi Kurulmasına Dair Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğu hükmünü içermektedir.

GÜNDEM DIŞI

1 Nisan 1993

(86. Birleşim)

★ Şırnak Milletvekili **Selim Sadak**'ın, kapatılan Habur Gümrük Kapısı ve bölge halkının ekonomik sorunları hakkındaki gündem dışı konuşmasına Maliye ve Gümrük Bakanı **Sümer Oral**,

★ Kars Milletvekili **Zeki Necitarhan**'ın, besicilere verilecek faizsiz kredinin uygulanmasına ilişkin gündem dışı konuşmasına Tarım ve Köy İşleri Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdiler.

★ Mardin Milletvekili **M. Ali Yiğit** de, Olağanüstü Hal Bölgesinde uygulanmakta olan köy koruculuk sistemine ve Mardin ili köy korucularına ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

6 Nisan 1993

(87. Birleşim)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Esat Bütün**'ün, Azerbaycan'da meydana gelen gelişmelere ve bu gelişmeler karşısında hükümetin kayıtsız kaldığına ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı **Erdal İnönü**,

★ Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**dı'nın, özel radyo ve televizyon kuruluşlarının kapatılmasına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Ulaştırma Bakanı **Yaşar Topçu** ve

★ Muş Milletvekili **Sırrı Sakık**'ın, TBMM binasında siyasi partilere dağıtılan yerlere ilişkin gündem dışı konuşmasına da TBMM Başkanı Vekili **Fehmi Işıklar** cevap verdiler.

7 Nisan 1993

(88. Birleşim)

★ Erzurum Milletvekili **Ab-**

dulillah Fırat'ın, Erzurum'un ve Doğu Anadolu Bölgesinin turizm yönünden büyük bir potansiyele sahip olduğuna ve bu potansiyelin değerlendirilmesine ilişkin gündem dışı konuşmasına, Turizm Bakanı **Abdulkadir Ateş** cevap verdi.

★ İstanbul Milletvekili **H. Orhan Ergüder**, barış ve kardeşliğe ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

8 Nisan 1993

(89. Birleşim)

★ Yozgat Milletvekili **Alparslan Türkeş**'in, Azerbaycan topraklarının işgaline yönelik Ermenistan saldırılarına ve bu saldırıların önlenmesi için Türkiye tarafından yapılması gereken girişimlere ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı **Akın Gönen**,

★ İstanbul Milletvekili **M. Behattin Yücel**'in, özel radyo ve televizyonların kapatılmasına ve bu uygulamanın toplumda yarattığı tepkilere ilişkin gündem dışı konuşmasına da Ulaştırma Bakanı **Yaşar Topçu** cevap verdiler.

★ Gümüşhane Milletvekili **Lütfü Doğan**, Gümüşhane ilinin sağlık hizmetleriyle ilgili sorunlarına ve çevre illerle olan karayolu bağlantılarının ıslah edilmesi gerektiğine ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

14 Nisan 1993

(91. Birleşim)

★ Niğde Milletvekili **Rıfat Yüzbaşıoğlu**, dünya Türklerinin sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi işbirliği,

★ Şırnak Milletvekili **Selim Sadak**, güneydoğudaki hayvancılık ve yaylacılık konularında gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ Muğla Milletvekili **Nevzat Özer**'in, Muğla ili Marmaris ve Datça ilçelerinde meydana gelen sel taşkınları sonrası ihmal edilen afet çalışmalarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Erman Şahin** cevap verdi.

15 Nisan 1993

(92. Birleşim)

★ Mardin Milletvekili **Mehmet Sincar**, bölgedeki hukuk dışı uygulamalara,

★ İstanbul Milletvekili **Ali Oğuz**, Bilecik ilinin sorunlarına ve

★ Sakarya Milletvekili **Cevat Ayhan** da, köylerin sorunlarına ve ihtiyaçlarına ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

28 Nisan 1993

(96. Birleşim)

★ Çorum Milletvekili **M. Ateş Amiklioğlu**, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 15 inci maddesinin değiştirilmesiyle ilgili kanun teklifinin kamuoyunda yanlış anlaşılmış ve değerlendirilmiş olduğuna,

★ Bartın Milletvekili **Hasan Akyol**, hakim, savcı ve adli personelin özlük haklarına ve yargı bağımsızlığına ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ Siirt Milletvekili **Zübeyir Aydar**'ın, Diyarbakır ve çevresinde yapmış olduğu gezideki gözlemlerine ve gelişmeler hakkındaki değerlendirmelerine ilişkin gündem dışı konuşmasına Orman Bakanı **Vefa Tanır** cevap verdi.

29 Nisan 1993

(97. Birleşim)

★ Muğla Milletvekili **Nevzat Özer**, Muğla'daki termik santrallerin insan sağlığı ve doğaya verdiği zararlar ile bu santrallerin işletilmesi ve ilave tesislerine,

★ Edirne Milletvekili **H. Basri Eler** de Ermeni saldırıları ve Türk dış politikasına ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ İstanbul Milletvekili **H. Orhan Ergüder**'in, İstanbul Ümraniye Hekimbaşı mevkiinde meydana gelen çöp faciasına ilişkin gündem dışı konuşmasına İçişleri Bakanı **İsmet Sezgin** cevap verdi.

GENEL KURUL

GENSORU

6 Nisan 1993

(87. Birleşim)

★ Trabzon Milletvekili **Eyüp**

Aşık ve 42 arkadaşının, partizanca hareket ederek Devlet müesseselerinin tahrip edilmesine yol açtığı ve Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen** ve 19 arkadaşının, kendine yapılan ithamlar karşısında suskun kalarak halkın Devlete olan güvenini sarstığı ve memurları partizanlığa zorladığı iddialarıyla Bayındırlık ve İskan Bakanı **Onur Kumbaracıbaşı** hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergelerin, birleştirilerek yapılan görüşmelerinden sonraki açık oylama sonucunda, gündeme alınmalarının kabul edilmediği açıklandı.

13 Nisan 1993

(90. Birleşim)

★ Refah Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili ve Kocaeli

Milletvekili **Şevket Kazan**'ın kanunları keyfi bir şekilde uygulayıp özel radyo ve televizyon yayınlarını siyasal çıkarlarına aykırı yayın yaptıkları nedeniyle kapatarak fiili bir durumu ortadan kaldırdıkları iddiasıyla Başbakan **Süleyman Demirel** ve Ulaştırma Bakanı **Yaşar Topçu** haklarında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesinin gündeme alınıp alınmamasına ilişkin görüşmeler tamamlandı; yapılan oylama sonucunda, önergenin gündeme alınmasının kabul edilmediği açıklandı.

27 Nisan 1993

(95. Birleşim)

★ Kayseri Milletvekili **Abdullah Gül** ve 23 arkadaşının,

Ermenistan'a karşı izlediği yanlış dış politika nedeniyle Azerbaycan'a yapılan son Ermeni saldırısı ve işgalinde dolaylı sorumlulukları bulunduğu iddiasıyla, Başbakan **Süleyman Demirel** ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında gensoru

açılmasına ilişkin önergesinin görüşmelerden sonra yapılan açık oylama sonunda kabul edilmediği açıklandı.

SORU

7 Nisan 1993

(88. Birleşim)

★ Kayseri Milletvekili **Salih**

Kapusuz'un, enflasyonun tespitindeki verilere,

★ Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi**'nin de, Avrasya Projesine ilişkin sorularına Devlet Bakanı

Akın Gönen cevap verdi.

28 Nisan 1993

(96. Birleşim)

★ Kahramanmaraş

Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Gök-sun-Elbistan Karayolu asfalt yapımına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sorusuna Devlet Bakanı **İbrahim Tez**,

★ Kütahya Milletvekili **Ahmet**

Derin'in, Kütahya Gübre Sanayii İşletmesinde çalışan geçici işçilerin kadro durumlarına ilişkin sorusuna Sanayi ve Ticaret Bakanı **M. Tahir Köse** cevap verdiler.

★ Karaman Milletvekili **S.**

Osman Sevimli'nin, Karaman-Ermenek ile Karaman-Mersin karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sorusuna Devlet Bakanı **İbrahim Tez**,

★ Trabzon Milletvekili

Kemalettin Göktaş'ın, 500 üncü Yıl Vakfı'na getirilen vergi muafiyeti ile kurucularına ve bu uygulamaya tabi tutulan diğer vakıflara ilişkin Başbakan'dan,

★ Kahramanmaraş

Milletvekili **Ahmet Dökülmaz**'ın, Kahramanmaraş-Kürtül ve Bulutoğlu köy yollarına ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sorularına Devlet Bakanı **Akın Gönen**,

★ Artvin Milletvekili **Süleyman**

Hatunoğlu'nun, Artvin Köy Hizmetlerinden Orman İşletmeleri Atölyesine devredilen iş makineleri

ve çalışanların durumuna ilişkin sorusuna Orman Bakanı **Vefa Tanır**,

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Atatürk Barış Ödülü'ne ilişkin Başbakan'dan sorusuna Devlet Bakanı **Şerif Ercan** cevap verdiler.

GENEL GÖRÜŞME

13 Nisan 1993

(90. Birleşim)

★ Anavatan Partisi Grubu

adına Grup Başkanvekilleri **Kütahya** Milletvekili **Mustafa Kalemli** ve Bayburt Milletvekili **Ülkü Güney**'in, Ermenistan'ın Azerbaycan'a giriştiği saldırılar, Refah Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili **Kocaeli** Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, Hükümetin Azerbaycan ve Bosna-Hersek'e yönelik olarak uyguladığı dış politikalar ve Doğru Yol Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili **Güneş Müftüoğlu**'nun, Ermenistan'ın, Azerbaycan'ın toprak bütünlüğüne saldırıları konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergelerinin yapılan öngörüşmelerden sonra kabul edildiği açıklandı.

27 Nisan 1993

(95. Birleşim)

★ Genel Kurulun 90 ıncı

birleşiminde açılması kabul edilen genel görüşme tamamlandı. DYP, SHP, ANAP, RP ve CHP gruplarının da katıldığı grup temsilcilerince ifade edilen, Çorum Milletvekili **Muharrem Şemsek**, Kayseri Milletvekili **Seyfi Şahin**, Erzurum Milletvekili **Rıza Müftüoğlu**, Elazığ Milletvekili **Tuncay Şekerdoğulu**, Konya Milletvekili **Musa Erancı**'nin TBMM'nin, Ermenistan'ın, Azerbaycan'a karşı saldırgan ve yayılmacı tutumunu kınanmasını ve TC Hükümetinin, Azerbaycan'a her türlü yardımı yapmasını öneren önergelerinin gereğinin Başkanlıkça yerine getirileceği bildirildi.

KOMİSYONLAR

ANAYASA KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında bir kanun tasarısı ile Anayasanın 133 üncü maddesinin değiştirilmesi ile ilgili kanun teklifini kabul etti.

● Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlar ile Teşkilat Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı kabul edildi.

● Doğru Yol Partisi Partisi Grup Başkanvekilleri Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe** ve Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ile Sosyal Demokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş** ve 179 Arkadaşının 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 133. Maddesinin Değiştirilmesi ile İlgili Kanun Teklifi kabul edildi.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında yaptığı çalışmalarda iki kanun tasarısını kabul etti.

● Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı.

● Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

Komisyonun yaptığı çalışmalarda iki kanun tasarısı kabul edildi.

● Emniyet Teşkilatı Uçuş Hizmetleri Tazminat Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı.

● Türk Vatandaşlığı Kanununun Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı.

TBMM BÜLTENİ ○ 16

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında aşağıdaki iki kanun tasarısını kabul etti.

● Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı KHK'nın Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Devleti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

Komisyonunda ;Sosyal Sigortalar Kanunu, Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı kabul edildi

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Komisyonun Nisan ayında yaptığı çalışmalarda aşağıda yeralan üç kanun tasarısı ile bir kanun teklifi kabul edildi.

● Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlar ile Teşkilat Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı.

● 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı.

● Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı.

● Samsun Milletvekili **İlyas Aktaş** ve 51 Arkadaşının ; Kuzey Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı Kuruluşu Hakkında Kanun Teklifi.

KAMU İKTİSADİ TESEBBUSLERİ KOMİSYONU

KİT Komisyonu Nisan ayında; 39 Kuruluş,Müessese ve Bağlı Ortaklıkların denetim çalışmalarını gerçekleştirmek için Alt Komisyon toplantıları yaptı.

DİLEKÇE KOMİSYONU

Dilekçe Komisyonu'na Nisan ayında toplam 128 adet dilekçe geldi.Dilekçeler üzerindeki inceleme ve çalışmalar devam etmektedir.

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında bir toplantı yaptı. Bu toplantıda; Irak'tan çeşitli yollarla Türkiye'ye gelen Türkmenlerin, Türkiye'de kalma sürelerinin kısıtlı olması ve mülteci olarak kabul edilmemelerinden doğan mağduriyetleri değerlendirildi. Toplantıya katılan Dışişleri ve İçişleri Bakanlığı yetkilileri; çeşitli kuruluş temsilcilerinin Kuzey Irak'ta incelemeler yapacağını ve Türkmenlerin Türkiye'de kalma sürelerinin 1Ekim 1993 tarihine kadar uzatıldığını ifade ettiler.

Gündemin ikinci konusu ise, Azerbaycan'da Ermenilerce yapılan kıyım ve insan haklarının ihlali konusu oldu. Ermenilerin saldırılarının haksız olduğu ifade edilerek, bölgede yaşanan olayları yerinde görmek ve incelemek üzere Alt Komisyon kurulmasına karar verildi.

Komisyon'a Nisan ayında çeşitli konularda olmak üzere 84 başvuru yapıldı. Bu başvurulardan 44'ü hakkında işlem yapıldı, 40 başvuru ise değerlendirme sırasında beklenmektedir.

Öğretmenlerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu çalışmalarını tamamladı **Öğretmen Üniversitesi kurulmalı**

■ **RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ve arkadaşları tarafından verilen önerenin kabul edilmesiyle kurulan ve öğretmenlerin içinde bulundukları sıkıntıların çarelerini ve bu meslek mensuplarını toplumda layık oldukları statüye kavuşturmak için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla kurulan Araştırma Komisyonu raporunu hazırlayarak TBMM Başkanlığına sundu.**

Konya Milletvekili ve RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ile 31 arkadaşının, öğretmenlerin içinde bulundukları sıkıntıların çarelerini ve bu meslek mensuplarını toplumda layık oldukları statüye kavuşturmak için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla verdikleri araştırma önergesinin TBMM Genel Kurulunda kabul edilmesiyle kurulan Meclis Araştırma komisyonu, çalışmalarını tamamlayarak raporunu TBMM Başkanlığına sundu.

4 Aralık 1991 tarihinde Afyon Milletvekili Baki Durmaz başkanlığında kurulan komisyonda Rize Milletvekili Ahmet Kabil Başkan Yardımcısı, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici Sözcü, Kütahya Milletvekili İsmail Karakuyu Katip, Çanakkale Milletvekili Süleyman Ayhan, Niğde Milletvekili Rifat Yüzbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili M. Tugay Hasefe, Hatay Milletvekili Nurettin Tokdemir, Bilecik Milletvekili Mehmet Seven, Kars Milletvekili Atilla Hun ve Uşak Milletvekili Ural Köklü üye olarak görev yaptılar.

Çalışmalarını alt komisyonlar halinde, öğretmen yetiştirme sistemi, öğretmenlerin sosyal statüsünün iyileştirilmesi, öğretmenlerin özlük sorunları ve giderilmesi, öğretmenlerin eğitim ortamlarının iyileştirilmesi, öğretmenlerin hizmet-içi eğitimleriyle ilgili sorunları ve bu sorunların giderilmesi, öğretmenlerin istihdam sorunları ve bu sorunların giderilmesi başlıkları altında sürdüren komisyon bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerine raporda yer verdi.

Öğretmen yetiştiren fakülte ve yüksek okulların bir çatı altında toplanarak "Öğretmen Üniversitesi" kurulması önerilen raporda, bu sistem içinde öğretmenlik mesleği bilgilerinin yalnızca "Öğretmen Fakültesi" adı ile kurulacak fakültelerde verileceği ve böylece her fakülte mezununun artık öğretmen olamayacağı, öğretmen yetiştirmede bir bütünlük sağlanacağı, lise dengi öğretmen okullarından mezun olanların yüksek öğrenimlerini bu fakültelerde sürdürecekleri belirtildi.

Türkiye'de halen 420 bin öğretmen bulunduğu hatırlatılan raporda, öğretmenlerin özlük, istihdam, sosyal statü ve hizmet içi sorunlarının topluca çözümü için "Öğretmen Personel Kanunu" çıkarılması da öngörüldü.

Komisyon, hazırladığı rapora ek olarak 5 yasa taslağı, mevcut yasalarda 20 değişiklik, mevcut kanun hükmünde kararnamelerde 2 değişiklik, mevcut Bakanlar Kurulu kararlarında 4 değişiklik, Milli Eğitim Bakanlığı yönetmeliklerinde 17 değişiklik, Milli Eğitim Bakanlığı yönetmeliklerinde 3 değişiklik, mevcut yasa ve yönetmeliklerin işletilmesiyle ilgili olarak da Milli Eğitim Bakanlığına 19 temenni hazırlayarak Meclis Başkanlığına sundu.

Akbulut ANAP'a döndü

Bir süre önce ANAP'tan istifa eden ve görevini bağımsız milletvekili olarak sürdüren ANAP eski Genel Başkanı ve eski Başbakan Yıldırım Akbulut yeniden ANAP'a katıldı. Böylece ANAP'ın Meclis'teki üye sayısı 95'e yükselirken, bağımsızların sayısı da 15'e indi.

30 NİSAN 1993'TE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DYP	182
Doğruiyol Partisi	
ANAP	95
Anavatan Partisi	
SHP	54
Sosyaldemokrat Halkçı Parti	
RP	40
Refah Partisi	
CHP	21
Cumhuriyet Halk Partisi	
HEP	16
Halkın Emek Partisi	
MHP	13
Milliyetçi Hareket Partisi	
BBP	7
Büyük Birlik Partisi	
DSP	3
Demokratik Sol Parti	
MP	2
Millet Partisi	
BAĞIMSIZLAR	15
BOŞ	2

Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Wahono, TBMM Başkanvekili Avcı'nın konuğu olarak Türkiye'deydi.

Endonezya ile dostane ilişkiler

Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı H. Wahono ve beraberinde beş kişilik bir parlamento heyeti TBMM Başkanvekili Yıldırım Avcı'nın davetlisi olarak 25 Nisan'da Türkiye'ye geldi. Konuk Meclis Başkanı ve beraberindeki heyet Ankara'da TBMM Başkanvekili Avcı'nın yanısıra başta Cumhurbaşkanı Vekili Hüsamettin Cindoruk olmak üzere Başbakan Süleyman Demirel, Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü, Sanayi ve Ticaret Bakanı Tahir Köse, Turizm Bakanı Abdülkadir Ateş ve Türkiye-Endonezya Parlamentolararası Dostluk Grubu Kurucular Kurulu Başkanı Ekrem Pakdemirli'yi ziyaret ederek görüşmelerde bulundu.

H. Wahono ve beraberindeki parlamento heyeti onuruna bir yemek veren TBMM Başkanvekili Avcı yaptığı konuşmada "Türkiye ile Endonezya arasında işbirliği ve dostluğun geliştirilmesini temenni ediyorum" dedi.

Endonezya'yı dünyanın en dinamik bölgesinin kalbi olarak niteleyen Avcı şunları söyledi:

"Endonezya'nın bölgesinde barış, güvenlik, istikrar ve ekonomik entegrasyon için oynadığı yönetici rolü Türkiye memnuniyetle karşılamakta ve yakından takip etmektedir. Milletlerimiz arasındaki dostluk duyguları ülkelerimiz arasında hiçbir politik problemin mevcut olmaması ile artmıştır. Bu da ilişkilerimizin tüm alanlarda daha da ileri götürülmesi yolunda bereketli bir zemin sağlamıştır. İslam Konferansı organizasyonuna üyeliğimiz ülkelerimiz arasında zaten mevcut olan kardeşçe duyguları yükseltmede ek bir faktördür. Tüm alanlarda ilişkilerimizin zenginleşmesi için bu momenti korumalı ve hiçbir taşın ters dönmesine izin vermemeliyiz.

Avcı, yeni küresel koşulların

TBMM Başkanvekili Yıldırım Avcı ile Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı H. Wahono yaptıkları görüşmede ülkeleri arasındaki dostluğu vurguladılar.

Türkiye ve Endonezya'ya kendi bölgelerinde ve dünyada yeni roller ve sorumluluklar yüklediğine işaret ederek, "Yeni bir dünya politika sahnesi açılmakta ve dünya giderek kendi içerisinde bağımlı bir duruma gelmektedir, ülkelerimiz birbirimizin bölgelerinde başarılı gelişmeleri küçümseyemez. Jeo-stratejik olarak dünyanın en duyarlı noktalarından birinde bulunan Türkiye, Batı ile ve kendini çevreleyen İller arasında bir işbirliği köprüsü oluşturur. Biz etrafımızda işbirliği ve dostluğu dayalı

bir barış ve istikrar kuşağı yaratmaya kararlıyız" diye konuştu.

Konuşmasının sonunda, Bosna-Hersek ve Azerbaycan'da yaşanan olayların durdurulması çabalarına Endonezya'nın da katkıda bulunmasını isteyen Avcı, "Biz uluslararası topluluğun tüm üyelerinin Bosna-Hersek'teki gerçekten trajik duruma acil bir çözüm bulma ve Azerbaycan'ın topraklarındaki Ermeni saldırılarını durdurma çabalarına somut bir tavırla istekli olarak katkıda bulunmalarını talep ediyoruz" dedi.

Arnavutluk Halk Meclisi Başkanı Pzeter Aubnori'yi Ankara'ya gelişinde TBMM Başkanvekili Yıldırım Avcı karşılıadı

Arnavutluk, ilişkileri geliştirme arzusunda

Arnavutluk Halk Meclisi Başkanı Pzeter Aubnori, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un konuğu olarak 17-23 Nisan tarihleri arasında beraberinde bir parlamento heyetiyle birlikte Türkiye'yi ziyaret etti.

Konuk parlamento heyeti Ankara'da Cumhurbaşkanı Vekili Hüsamettin Cindoruk başta olmak üzere TBMM Başkanvekili Yıldırım Avcı, Başbakan Süleyman Demirel, ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz ve Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'i ziyaret ederek görüşmelerde bulundu. Görüşmelerde Arnavutluk'un serbest pazar ekonomisine geçmek için yaptığı

yasal düzenlemeler, yabancı sermayeye tanıdığı kolaylıklar ve Türkiye'den beklentileri ele alındı.

Halk Meclisi Başkanı Aubnori başkanlığındaki konuk Arnavutluk heyeti Türkiye-Arnavutluk Parlamentolararası Dostluk Grubu Kurucular Kurulu Başkanı Cemal Öztaylan'ı da ziyaret ederek iki ülke parlamentoları arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, karşılıklı ziyaretlerin sıklasıdırılması konularını görüştü. Konuk parlamento heyeti Ankara'dan sonra İstanbul ve İzmir'in tarihi ve turistik yerlerini gezip, buralardaki yerel yöneticilerle görüşmelerde bulunduktan sonra Türkiye'den ayrıldı.

Tayland kültürel mübadele istiyor

Tayland Krallığı Temsilciler Meclisi 1. Başkan Yardımcısı Wanmuhamadnoor Matha beraberinde bir parlamento heyeti ile birlikte 7-11 Nisan tarihleri arasında TBMM Başkanvekili Yıldırım Avcı'nın konuğu olarak Türkiye'yi ziyaret etti.

Müslüman milletvekillerinden oluşan konuk parlamento heyetinin

TBMM Başkanvekili Yıldırım Avcı'yı ziyaretlerinde iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi üzerinde duruldu. Konuk parlamenterler, Taylandlı öğrencilerin Türkiye'de müslüman bir çevrede teknik eğitim görmeleri ve iki ülke arasında kültürel mübadelede bulunulması yolunda istekli olduklarını vurguladılar.

Kanada Parlamentosu'ndan TBMM'ye ziyaret

Kanada İlerici Muhafazakar Parti Ontario Milletvekili William John Vankoughnet başkanlığında 6 kişilik bir Kanada parlamento heyeti 7-15 Nisan tarihleri arasında TBMM'nin resmi konuğu olarak Türkiye'yi ziyaret etti.

Ankara'da TBMM Başkanvekili Yıldırım Avcı ve Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin tarafından kabul edilen konuk parlamenterler TBMM Dışişleri Komisyonu Başkan ve üyeleri ile de görüştüler.

Kıbrıs ve dolaylı olarak Türkiye hakkında Kanada Parlamentosu'na tek yanlı olarak hazırlanan rapor görüşmelerin en önemli gündem maddesini teşkil etti. Görüşmelerden sonra Kanadalı parlamenterlerin raporun yeniden kaleme alınması gerektiğı düşüncesinde oldukları ve bu doğrultuda çaba harcayacaklarını söyledikleri öğrenildi. Kanada parlamento heyeti Ankara'dan sonra İstanbul'da DEİK ve TÜSİAD'ı ziyaret ederek iki ülke arasındaki ekonomik ilişkiler hakkında görüşmelerde bulundu. Kanadalı konuk parlamenterler 15 Nisan'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gitmek üzere Türkiye'den ayrıldılar.

Taylandlı parlamenterler Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Prof.Dr. Necati Erşen ve Bilkent Üniversitesi Rektörü Prof. Mithat Çoruh'u ziyaret ederek görüşmelerde bulundular. Ankara ve İstanbul'da tarihi ve turistik yerleri gezen konuk parlamento heyeti 11 Nisan'da Mısır'ın başkenti Kahire'ye gitmek üzere Türkiye'den ayrıldı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin davetlisi olarak Türkiye'ye gelen Avrupa Parlamento Muhabirleri Birliği Yönetim Kurulu üyeleri, bu ziyaretleri sırasında Türkiye hakkında yepyeni bilgiler edinme fırsatı bulurken, resmi temasların yanısıra gezi programlarına da ağırlık verilmesinden duydukları memnuniyeti dile getirdiler.

Avrupalı gazeteciler Türkiye'yi öğrendi

Strasburg'daki Avrupa Konseyi'ni takip eden gazetecilerin kurdukları Avrupa Parlamento Muhabirleri Birliği'nin Yönetim Kurulu üyeleri, TBMM Başkanlığının konuğu olarak 4-11 Nisan tarihleri arasında Ankara, Trabzon ve İstanbul'da temaslarda bulundular.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Türk Grubu Başkanı Sait Kemal Mimaroğlu ile görüşen konuk gazeteciler, 5-6 Nisan'da Cumhurbaşkanı Vekili ve TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Başbakan Süleyman Demirel, Başbakan yardımcısı ve SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, ANAP Genel Başkan Yardımcısı Vehbi Dinçerler, RP Grup Başkanvekili Oğuzhan Asiltürk, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Özden Sanberk tarafından kabul edildiler. Konuk gazeteciler, Türk yetkilileri soru yağmuruna tutarken, Türkiye'nin uluslararası konulardaki yaklaşımları

konusunda birinci elden bilgi sahibi oldular.

AKPM Türk grubu Başkanı Sait Kemal Mimaroğlu, Basın Yayın ve Enfarmasyon Genel Müdürü Ömer Tarkan ile Parlamento Muhabirleri Demęi Başkanı Barış Kaşıkçı, yabancı gazeteciler onuruna yemekler verdiler.

7 Nisan'da Trabzon'a giden gazeteciler burada da Belediye Başkanı Atay Aktuğ ve Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası yetkilileriyle temaslarda bulundular. Bağımsızlığına kavuşan Türk Cumhuriyetlerinin, Ermenistan-Azerbeycan arasındaki savaşın ve Türk Cumhuriyetlerinden Doğu Karadeniz'e yoğun biçimde yaşanan turist akınının bölge üzerindeki ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri konusunda yetkililerden bilgi aldılar.

Trabzon'dan İstanbul'a geçen konuk gazeteciler İstanbul Barosu Başkanı Turgut Kazan ile Türkiye'nin siyasi ve hukuki sorunları konusunda

görüştüler, Büyükşehir Belediyesi yetkililerinden de kentin sorunları konusunda bilgi aldılar. İstanbul'da tarihi ve turistik yerleri de gezen konuk gazeteciler, Türkiye'den olumlu izlenimlerle ayrıldılar.

Avrupa Parlamento Muhabirleri Birliği Başkanı İsviçreli Francesco Cerri'nin başkanlığındaki yabancı gazeteci heyetinde Birliğin Genel Sekreteri Zeynel Lüle'nin yanısıra Almanya'dan Jutta Hartlieb-Brown, Hollanda'dan Henk Aben, Fransa'dan Claude Kieffer, Danimarka'dan Peter Michel Von Kohl ve Yunanistan'dan Takis Michas de yer aldı.

Daha önce benzer bir geziyi Yunanistan'a yaptıklarını belirten konuk gazeteciler, bu ülkede çok yoğun görüşme programlarına yer verildiğini belirterek, Türkiye'de temasların yanında gezi programlarına da ağırlık verilmesinden dolayı TBMM yöneticilerine teşekkür ettiler.

Nisan ayında TBMM Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

TASARI

★ 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında KHK'nın Eki Cetvelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ 3 Mart 1340 (1924) tarihli ve 431 Sayılı Kanunla Hazineye Kalan Taşınmaz Mallardan Bazılarının Zilyetlerine Devri Hakkında Kanun Tasarısı (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliğinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına)

★ Kültür, eğitim, Bilim ve Enformasyon Alanlarında İşbirliğine İlişkin Karadeniz Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Milli Eğitim ve Dışişleri komisyonlarına)

★ İzmir Andlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Dışişleri komisyonlarına)

★ TC Hükümeti ile Kazakistan Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Milli Savunma ve Dışişleri komisyonlarına)

★ Güvenlik Soruşturması, Bazı Nedenlerle Görevlerine Son Verilen Kamu Personeli ile Kamu Görevine Alınmayanların Haklarının Geri Verilmesine İlişkin Kanun Tasarısı (Adalet ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Yabancıların Türkiye'de

İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı (İçişleri Komisyonuna)

TEKLİF

★ Ankara Milletvekili **M. Tınaz Tütüz** ve 2 Arkadaşının, TBMM İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesi İçin Kanun Teklifi (Anayasa Komisyonuna)

★ Şanlıurfa Milletvekili **Abdurrezak Yavuz** ve 9 Arkadaşının, 8.3.1950 tarih ve 5590 Sayılı Kanunun Adı İle Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek ve Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonuna)

★ Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, 657 Sayılı Kanunun 100 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 19 Arkadaşının, 18.6.1992 tarih ve 3817 Sayılı "Memurlar İle Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı" Hakkındaki Kanuna Bir Madde İlave Edilmesi Hakkındaki Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Tokat Milletvekili **A. Şevki Erek** ve 38 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Aydın Milletvekili **Nahit Mentşe**'nin, 8.6.1949 tarihli ve 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Muğla Milletvekili **Muzaffer İlhan** ve Antalya Milletvekili **Adil Ay-**

din'in, 6831 Sayılı Kanunun 2155 Sayılı Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Hakkında Kanunun ve 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Tarım, Orman ve Köyşleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 15 Arkadaşının, 3.7.1992 Tarih ve 3837 Sayılı Kanunla Muaddel 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı KHK'nın Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Ek 26 ncı Maddesinin (a) Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Milli Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Tunceli Milletvekili **Sinan Yeriilkaya**'nın, Ailenin Güçlendirilmesi Amacıyla, Aile Bünyesinde El Sanatlarına Dayalı İktisadi Faaliyetleri Kredi ile Desteklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ İzmir Milletvekili **Timur Demir** ve 11 Arkadaşının, Yalvaç Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Kırklareli Milletvekili **İrfan Gürpınar**'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Ek 68 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Denizli Milletvekili **Adnan Keskin**'in, Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

★ Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, Seçilmiş ve Atanmışların Servet Beyanları Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Çorum Milletvekili **Cemal**

Şahin'in, Hakimler ve Savcılar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Kanuna Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Çorum Milletvekili **Cemal Şahin'in**, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Milli Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu'nun**, 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu'nun**, İl Özel İdaresi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu'nun**, Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

★ Manisa Milletvekili **Tevfik Diker'in**, 442 Sayılı Köy Kanununun 34 ve 42 nci Maddelerinde Yer Alan Muhtar ve İhtiyar Heyetinin Yetkilerine İmar Yetkisinin Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri komisyonlarına)

★ Edirne Milletvekili **Evren Bulut ve 3 Arkadaşının**, Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Tarım, Orman ve Köy İşleri komisyonuna)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici ve 15 Arkadaşının**, Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkındaki 3817 Sayılı Kanuna Bir Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Denizli Milletvekili **Adnan Keskin'in**, Devlet Memurları Kanununun 36 ncı Maddesinin (A) Bendinde Değişiklik Yapılması ve (B) Bendinin Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ İstanbul Milletvekili **Sabri Öztürk ve 6 Arkadaşının** İstanbul İli

İçme Suyu Havzalarının Korunması Hakkında Kanun Teklifi (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Çevre ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Manisa Milletvekili **Tevfik Diker'in**, Toplu Konut (Site) Kanunu Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Kırşehir Milletvekili **Sabri Yavuz'un**, Sayıştay Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Ankara Milletvekili **Yücel Seçkiner ve 6 Arkadaşının**, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 18 inci Maddesinin (b) bendinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

SÖZLÜ SORU

★ Edirne Milletvekili **H. Basri Eler'in**, bir Devlet Bakanının eşinin ABD'de üniversite açtığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Z. Selçuk Maruflı'nun**, "görev verme sözleşmesi" imzalayan bir firmaya ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **H. İbrahim Özsoy'un**, Yeşil Kart uygulamalarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergeleri

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, bir milletvekilinin babasına ait gayrimenkulün değerinin çok üstünde satın alındığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Bitlis-Güroymak Hükümet Tabibinin Belediye Başkanınca dövüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, İstanbul'un su soruna ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, bir Devlet Bakanının

vergi borcu olup olmadığına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Kartal-Dolayoba'da yapılan E Tipi Cezaevi-ne ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, PTT'nin cep telefonları ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Sigorta hastaneleri ve bu hastanelerde çalışan doktorlar hakkındaki iddialara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne yapılan atamaya ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Genel Müdürünün görevden alınış nedenine ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Bostancı ve Yıldız Parkı'nda bulunan iki köşkün bir doktora kiraya verildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Töyök raporunun tahrir edildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ Ordu Milletvekili **Şükrü Yürür'ün**, Konut Fonuna ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

★ Ordu Milletvekili **Şükrü Yürür'ün**, işyerlerini kapatan serbest meslek sahiplerine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ Ordu Milletvekili **Şükrü Yürür'ün** küçük sanayi sitelerine ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ Ordu Milletvekili **Şükrü Yürür'ün**, Ordu ili esnafının işlerini terketmelerinde etken olan nedenlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi,

★ Ordu Milletvekili **Şükrü Yürür'ün**

rür'ün, gümrüklerden kaçak eşya gir-
diği iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük
Bakanından sözlü soru önergesi,

★ İstanbul Milletvekili
Halit Dumankaya'nın, dağıtılan Tapu
Tahsis Belgelerine ilişkin Devlet Ba-
kanı ve Başbakan Yardımcısından
sözlü soru önergesi,

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-
mankaya**'nın, bir yakınına Emlak-
bank tarafından kredi açılıp açılma-
dığına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru
önergesi,

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-
mankaya**'nın, gecekondulaşma so-
runlarına karşı yapılan mücadeleye
ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru
önergesi,

★ İstanbul Milletvekili **Ela-
attin Elmas**'ın, Belediye İktisadi Te-
şebbüslerine ilişkin İçişleri Bakanın-
dan sözlü soru önergesi,

★ Ordu Milletvekili **Şükrü Yü-
rür**'ün, Ordu İl Tarım Teşkilatında
yapılan atamalara ilişkin Tarım ve
Köy İşleri Bakanından sözlü soru öner-
gesi,

★ Konya Milletvekili **Mustafa
Ünal**'ın bazı din görevlilerinin
atamalarında partizanlık yapıldığına
ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru
önergesi,

★ Artvin Milletvekili **Süleyman
Hatinoğlu**'nun, ziraat mühendisleri-
nin istihdamına ilişkin Tarım ve Köy iş-
leri Bakanından sözlü soru önergesi,

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-
mankaya**'nın, Emlak Bankası Ataşe-
hir Konut İkmalî inşaatında yapılan
asansör ihalesine ilişkin Devlet Baka-
nından sözlü soru önergesi,

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-
mankaya**'nın, Emekli Sandığının
eczanelere olan borcuna ilişkin Mali-
ye ve Gümrük Bakanından sözlü soru
önergesi,

★ Mardin Milletvekili **Mehmet
Sincar**'ın, Mardin'in Kızıltepe ilçesi-
nde güvenlik güçlerince gözaltına alın-
dıktan sonra ölen bir şahsa ilişkin İçiş-
leri Bakanından sözlü soru önergesi,

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, bilgisayar teknolo-
jisinden yararlanılmasına yönelik ça-
lışmaların ne zaman başlayacağına

ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanından sözlü soru önergesi,

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, Göksun sulama
projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan
Bakanından sözlü soru önergesi,

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, Elbistan'da pasa-
port bürosu ve Afşin'de silah bürosu
açılıp açılmayacağına ilişkin İçişleri
Bakanından sözlü soru önergesi,

★ Kahramanmaraş
Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Afşin-
Elbistan linyit kömürlerinin koklaştırıl-
ması için bir tesis yapılıp yapılmaya-
cağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar
Bakanından sözlü soru önergesi,

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin Kahramanmaraş
Havalanı pistinin genişletilmesi çalış-
malarına ne zaman başlanacağına iliş-
kin Ulaştırma Bakanından sözlü soru
önergesi,

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, bazı köy yollarının
asfaltlanmasına ilişkin Tarım ve Kö-
y işleri Bakanından sözlü soru öner-
gesi,

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş Köy
Hizmetleri İl Müdürlüğü'nün bina, per-
sonel ve araç-gereç ihtiyaçlarına iliş-
kin Tarım ve Köy işleri Bakanından
sözlü soru önergesi,

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, Kandil I ve Kandil II
H.E.S.lerinin ne zaman ihale edilece-
ğine ilişkin Bayındırlık ve İskan Baka-
nından sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, İskenderun Lima-
nında işe başlatıldıktan sonra çıkarıl-
an işçilere ilişkin Devlet Bakanından
sözlü soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **Gaffar Ya-
kın**'ın, Rusya Devlet Başkanı ile tele-
fon görüşmesinin neden sağlanama-
dığına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru
önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-
mankaya**'nın, seçim beyannamesin-
deki vaatlerin ne oranda gerçekleştiril-
diğine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru
önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-**

mankaya'nın, yargısız infaz iddiala-
rına ilişkin Devlet Bakanı ve Başba-
kan Yardımcısından sözlü soru öner-
gesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-
mankaya**'nın, Maltepe Acil Yardım
Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanın-
dan sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili
Halit Dumankaya'nın, pancar üreti-
cilerinin alacaklarına ilişkin Sanayi ve
Ticaret Bakanından sözlü soru öner-
gesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-
mankaya**'nın, bir Devlet Bakanına
ait firmaya kamu bankalarından kredi
verilip verilmediğine ilişkin Başbakan-
dan sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş
Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Kah-
ramanmaraş ilinde Şeker Fabrikası
açılıp açılmayacağına ilişkin Sanayi
ve Ticaret Bakanından sözlü soru
önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, Afşin-Elbistan Ter-
mik Santraline ilişkin Enerji ve Tabii
Kaynaklar Bakanından sözlü soru
önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, Nurhak-Adıyaman
ve Andırın-Düziçi yollarına ilişkin
Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü
soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, orman köylerinin
kadastro çalışmalarına ilişkin Orman
Bakanından sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, Türkoğlu Hastane-
sine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü
soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, yeni kurulan Ekinö-
zü ve Çağlayanerit ilçelerinin bazı
ihtiyaçlarına ilişkin İçişleri Bakanın-
dan sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş
ilinden alınan bazı müdürlüklerin tek-
rar kurulup kurulmayacağına ilişkin
Başbakan'dan sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili
Hasan Dikici'nin, Kahramanmaraş
ilinde inşaatı durdurulan çimento fab-

rikasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Kahramanmaraş iline bağlı köylerin içme suyu ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, hayvancılığın geliştirilmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Kahramanmaraş iline bağlı köy yollarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, tarım ürünlerinin ıslah ve zenginleştirilmesi projelerine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Ömer Ekincl**'nin, Hükümetin Güneydoğu'da izlediği ırkçılık karşıtı politikaya ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Sümerbank'a ait bazı arsaların özelleştirilme çerçevesinde değerinin altında satılacağı iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Antalya Devlet Hastanesi'nde görev yapan bir doktora ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Turban Genel Müdürlüğüne ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Köy yollarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Z. Selçuk Maruflu**'nun, KKTC'nin siyasi bağımsızlığı ve ekonomik bakımdan güçlenmesi için Hükümetçe alınan ekonomik tedbirlerin ve yardımların yeterli olmadığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Z. Selçuk Maruflu**'nun, İstanbul ve Ankara'daki hava limanları ve VIP salonla-

rına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **İsmail Sancak**'ın, Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Kanununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **İsmail Sancak**'ın, Trakya Bölgesinde özellikle Çanakkale ve ilçelerinde bir süre önce meydana gelen Şap Hastalığına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **İsmail Sancak**'ın, hastanelerde yaşanan sıkıntılara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Zorunlu Tasarruf Fonu'nun faizlerinin ödenmesine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Halk Bankası'nın 1993 yılında esnafa vereceği kredi miktarına ve banka tarafından gayrimenkul alınıp alınmadığına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Yem Sanayi TAŞ Genel Müdürlüğüne ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Almanya'da çalışan vatandaşlarımıza yapılan ırkçı saldırılara ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Ömer Ekincl**'nin, SSK'nın mal varlıklarının Emlak Bankasına devredildiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Ömer Ekincl**'nin, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun özelleştirme çalışmalarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **H. İbrahim Özsoy**'un, hakim ve savcılarının özlük haklarına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, bazı genel müdürlüklere partizanca atamalar yapıldığı iddialarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

YAZILI SORU

★ Bolu Milletvekili **Abbas İnceayan**'ın Teftiş Kurulu Başkanı ile Müsteşarlıkta görevli bir memur arasında tartışma ve kavga çıktığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, SEKA fabrikalarında bazı ünitelerin kapatıldığı iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, beş kişinin MİT görevlileri tarafından öldürüldüğü iddialarını soruşturmak için Muş Cumhuriyet Başsavcılığına izin verilip verilmediğine ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, Büyükşehir Belediyesi statüsü kesinleşmemiş bazı belediyelere avans olarak yapılan ödemelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, Gölcük'te yeni hükümet binasının ne zaman yapılacağına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, PETKİM işyerlerinde çalışan Petrol-İş Sendikası üyesi bir grup işçiye ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, İstanbul Kandilli İlkokulu Müdürüne ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, Bosna-Hersek'ten gelen soydaşların TC vatandaşlığına kabul edilip edilmeyeceğine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'in, Bakanlığın bazı islam ülkelerindeki yurt dışı teşkilatlanmasına ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru önergesi

★ Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'in, Bakanlığın yurt dışı temsilciliklerine atanan personele ilişkin Turizm Bakanından yazılı soru

önergesi

★ Edirne Milletvekili **H. Basri Eler**'in, Trakya ve Edirne'de toplu işten çıkartılan işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

★ Edirne Milletvekili **H. Basri Eler**'in, Edirne'ye bağlı Keşan ve Enez ilçe kaymakamları hakkındaki iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Ya-lova**'nın, VIP salonlarından İstiklal Madalyası sahiplerinin yararlandırılmamasının nedenine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Ya-lova**'nın, İstanbul Taşdelen Vakıf Menba Suyunun ihalesiz olarak SUDA AŞ'ne satıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Ya-lova**'nın, Elmadağ Ders Aletleri Yapım Merkezi inşaat ihalesi hakkındaki iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç**'in, çifte vatandaşlık işlemlerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç**'in, yurt dışında hizmet gören din görevlilerine ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç**'in, yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın Türkiye'ye gelişleri sırasında karşılaştıkları sorunlara ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç**'in, yurt dışında işyeri sahibi olan vatandaşlarımızın sorunlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **H. İbrahim Özsoy**'un, Afyon-Şuhut patates üreticilerinin sübvans edilmemesinin nedenine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Muş Milletvekili **Muzaffer Demir**'in, İmam-Hatip liselerine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Edirne Milletvekili **H. Basri Eler**'in, bir yakınının Kıbrıs'ta banka açtığı iddiasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın, Ramazan orucunun başlaması ve Bayram gününün tespitindeki ihtilaflara ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, TURBAN Genel Müdürlüğünün bir yakınının vefatı dolayısıyla yapılan harcamalara ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Dem-Paş Şirketine ayrıcalıklar tanındığı iddiasına ilişkin Orman Bakanından yazılı soru önergesi

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, Kuşadası ilçesinde kurulması planlanan eğitim ve dinlenme tesisine ilişkin Milli Eğitim, Çevre ve Turizm Bakanlarından yazılı soru önermeleri

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Erzincan depreminde zarara uğrayanlara ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, Cizre Belediye Başkanının gözaltına alındığı iddiasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'ın, peşin vergi ödemesinin esnafı sıkıntıya soktuğu iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ Sakarya Milletvekili **Ersin Taranoğlu**'nun, görevinden uzaklaştırılan Hassa Belediye Başkanı hakkındaki yürütmeyi durdurma kararının uygulanmadığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'ın, Konya'nın Hacı Oflazlar köyünün su ihtiyacının ne zaman karşılanacağına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Konya Milletvekili **Mustafa**

Ünal'ın, Seydişehir-Beyşehir ilçeleri arasında bir şeker fabrikası açılıp açılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

★ Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'ın, Beyşehir'deki SSK'lıların sorunlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Kütahya Havaalanına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi**'nin, KİT'lerin özelleştirilmesine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi**'nin, Devlet hastanelerinin doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi**'nin, Bayburt'ta kok kömürüne sübvansiyon uygulanmasına ne zaman geçileceğine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi**'nin, Tuzla açıklarında demirlenen SS. U.S. United States adlı asbestli gemiye ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün, Erzurum'da PTT tarafından satın alınan bir binaya ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, özel radyo ve televizyon yayınlarının durdurulmasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Denizli Milletvekili **Adnan Keskin**'in, Milli Futbol Takımı Teknik Direktörüne ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, Iğdır-Aralık ilçesi Hasanhan köyünün DSİ tarafından istimlak edilen arazilerin tezyit bedellerine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Manisa Milletvekili **Ekrem Pakdemirli**'nin, 1580 Sayılı 'Kanun uyarınca açılma izni verilen özel sektör kombinalarına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **H. Uluç**

Gürkan'ın, merkezi Bursa'da bulunan Flash TV'ye ayrıcalık tanındığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Mardin Milletvekili Mehmet Sincar**'ın, Mardin'in Mazıdağı ilçesi Ekinciler köyünden bir vatandaşın silahlı bir grup tarafından evinden alındıktan sonra ölü bulunmasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Edirne Milletvekili H. Basri Eler**'in, TURBAN Genel Müdürünün annesinin ölüm ilanlarına ait harcamaların Genel Müdürlükçe ödendiği iddialarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Tokat Milletvekili A. Fevzi İnceöz**'ün, 3517 Sayılı Kanuna göre TRT'den PTT'ye isteği dışında intikal ettirilen kişilere ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **Afyon Milletvekili Gaffar Yakın**'ın, bazı kamu kuruluşlarının temin ettikleri dış kredilere ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **Aydın Milletvekili Yüksel Yalova**'nın, bir yakınının polis tarafından arandığı iddiasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **Denizli Milletvekili Adnan Keskin**'in, Atatürk HES'nin ulusal elektrik sistemine bağlanması amacıyla Kapositör merkezleri inşaatı için TEK tarafından ihale yapıp yapılmadığına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez**'in, Tanır Beldesini Kayseri Asfaltına bağlayan yola ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez**'in, yakınları arasında Bağ-Kur emeklisi olup olmadığına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **İzmir Milletvekili Timur Demir**'in, Ankara Büyükşehir Belediyesinin dış kaynaklardan sağladığı kredilere ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Afyon Milletvekili Gaffar Yakın**'ın, Bağ-Kursigortalılarının sorun-

larına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **Kayseri Milletvekili Şaban Bayrak**'ın, Sarıoğlu Projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Şırnak Milletvekili Selim Sadedak**'ın, Şırnak'ın Güçlükönak ilçesine bağlı Ormançı köyünde meydana gelen olaylara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Afyon Milletvekili Gaffar Yakın**'ın, AET ile Türkiye Cumhuriyeti arasında Sağlık Hizmetlerinin İyileştirilmesi Finansman Anlaşmasına ilişkin Sağlık Bakanından ve Başbakanından yazılı soru önermeleri

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumanakaya**'nın, Emlak Bankasında yapılan müfettiş soruşturmasının sonucuna ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumanakaya**'nın, METAŞ'ın kurtarılmasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumanakaya**'nın, polise verilen sosyal ödeneklerin yetersiz olduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumanakaya**'nın, bazı şirketlerin Ticaret Sicil kayıtlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumanakaya**'nın, Mustafakemalpaşa Belediyesine yapılan arsa satışlarına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumanakaya**'nın, yurt dışına çıkışı yasaklanan kişilere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumanakaya**'nın, bazı özel televizyon kuruluşlarına Eximbank kanalıyla kredi sağlandığı iddialarına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumanakaya**'nın, Türk sanayisinin haksız rekabete karşı korunmasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ **İstanbul Milletvekili Halit Du-**

mankaya'nın, Vergi Tahsilatının Hızlandırılması Yasasından yararlanlara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ **İstanbul Milletvekili Halit Dumanakaya**'nın, Ankara Metrosuna ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez**'in, Adana Bahçe ilçesine bağlı Yukarı Karadere köyünün sağlık evi ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez**'in, Adana'nın Bahçe ilçesine bağlı Yukarı Karadere köyünün yol ve içmesuyu şebekesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez**'in, Kahramanmaraş Merkez Süleymanlı köyü Kışla obasının kanalizasyon sorunu ve gölet ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Konya Milletvekili Mustafa Ünal**'dının, Köy Hizmetleri Konya İl Müdürlüğüne partizanca uygulamalar yapıldığı iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Konya Milletvekili Mustafa Ünal**'dının, Konya'da özel bir otoparka haksız kazanç sağlandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Konya Milletvekili Mustafa Ünal**'dının, Konya-Selçuklu Belediyesine özel televizyon yayını için izin verilmemesine ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ **Afyon Milletvekili Gaffar Yakın**'ın, Bakanlıkça belediyelere yapılan yardımlara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Afyon Milletvekili Gaffar Yakın**'ın, 1991'den bu yana Belediyeler Fonundan hangi belediyelere ne kadar yardım yapıldığına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ **Afyon Milletvekili Gaffar Yakın**'ın, Bakanlıkça belediyelere yapılan yardımlara ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bilecik Milletvekili **Mehmet Seven**'in, Bilecik İnhisar ilçesine Ziraat Bankası şubesinin açılmamasının nedenine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Bilecik Milletvekili **Mehmet Seven**'in, Bilecik Merkez Cumalı köyü içme suyu projesi için ayrılan ödenekte indirimle gidildiği iddiasına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bilecik Milletvekili **Mehmet Seven**'in, Bilecik-Pazaryeri Günyurdu Barajı projesine ayrılan ödenekte indirimle gidildiği iddiasına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bilecik Milletvekili **Mehmet Seven**'in, Dumlupınar Üniversitesi İktisadi ve Ticari İlimler Fakültesinin ne zaman eğitime başlayacağına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi**'nin, TMO'nun buğday satışları ihalesinde Devletin zarara uğradığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Kayseri Milletvekili **Şaban Bayrak**'ın, Kayseri iline bugüne kadar yapılan yatırım ve teşviklerden kimlerin ne ölçüde yararlandığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Mukadder Başoğlu**'nin, Avrupa'da çalışan Türk işçilerin izin gidiş-gelişlerinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlarından yazılı soru önergesi

★ Edirne Milletvekili **H. Basri Eler**'in, Bulgaristan'dan zorunlu göç ile ülkemize gelen soydaşlarımızdan bakanlıklarda sözleşmeli statüde istihdam edilenlerin sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **İsmail Sancak**'ın, Gerede-Bolu arasındaki otoyola ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **İsmail Sancak**'ın, silahlı saldırı sırasında yaralandıktan sonra ölen bir komiser yardımcısına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Tokat Milletvekili **A. Fevzi İncoz**'ün, Tokat-Artova ilçesi Boyun-

pınar, Yukarıgüçlü, Poyrazalan köylerinin telefon ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Hükümetin bugüne kadar yaptığı ihalelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi**'nin, Çevre Koruma Vakıflarında çalışan personele ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, Beceri Kazandırma Kursu'ndan mezun olanlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın, 1992/7 Sayılı Başbakanlık Genelgesinin 3 üncü maddesine uygun hareket edilmediği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Sivas Milletvekili **Musa Demirci**'nin, Sivas'ın bazı ilçelerine Ziraat Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın, Emniyet Teşkilatının sivil memur ihtiyacını karşılamak için yapılan sınava ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Sivas Milletvekili **Musa Demirci**'nin, Sivas'a Mavi Tren seferlerinin durdurulmasının nedenlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

★ İzmir Milletvekili **Timur Demir**'in, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin dış kaynaklardan sağladığı kredilerin Hazine tarafından geri ödendiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İzmir Milletvekili **Timur Demir**'in, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından ithal edilen otobüslerin ithal fonlarının ödenip ödenmediğine ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İzmir Milletvekili **Timur Demir**'in, İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından ithal edilen otobüslere ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ Adıyaman Milletvekili **Mah-**

mut Kılıç'in, Adıyaman-Gerger ve çevre karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ Giresun Milletvekili **Rasim Zaimoğlu**'nun, Giresun-Güce ilçe yolunun asfaltlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ Batman Milletvekili **Abdülkerim Zilan**'ın, Batman Rafinerisi'nin modernizasyonuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Muğla Milletvekili **Nevzat Özer**'in, 1992-1993 yılı Ege Ekici Tütün Piyasasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, Doğu Bloku ülkelerinden çevre kirliliğine yol açan motosiklet ithal edildiği iddialarına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, büyük kentlerimizin içinden veya çevresinden geçen karayollarının tamir, bakım ve temizliğine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, Doğu Bloku ülkelerinden çevre kirliliğine yol açan motosiklet ithal edildiği iddialarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kayseri Milletvekili **Osman Develloğlu**'nun, DPT ve HDTM'inde çalışan sözleşmeli personelin Ocak 1993 sözleşmelerinin yapılmadığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Kayseri Milletvekili **Osman Develloğlu**'nun, Ağcaşar Barajı projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Antalya ve Konya belediyelerinin dış borçlarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, İstanbul, Ankara, İzmir büyükşehir belediyelerinin ya da belediyelere ait kuruluşların ortak olduğu kuruluşlara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili

Ahmet Dökülmez'in, Kahramanmaraş Merkez Öşlü köyünün yol ve köprü ihtiyacına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş**'ın, Diyarbakır E Tipi Cezaevinde öldürüldüğü iddia edilen bir mahkuma ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Giresun Milletvekili **Rasim Zalmoğlu**'nun, Şebinkarahisar ilçesinin il yapılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İzmir Milletvekili **Veli Aksoy**'un, Bergama'da altın madeni sondaj çalışmaları yapan yabancı bir firmanın çevreye zarar verdiği iddiasına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş**'ın, Diyarbakır ili Dicle ilçesi Kelekçi köyünün güvenlik güçlerince boşaltıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Mustafa Baş**'ın, Çayeli Balıkçı Barınağına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İzmir Milletvekili **Timur Demirlir**'in, PTT'de kadro sıkıntısı nedeniyle hizmetlerin aksadığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

GENSORU

★ Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen** ve 19 arkadaşının, kendine yapılan ithamlar karşısında suskun kalarak halkın devlete olan güvenini sarstığı ve memurları partizanlığa zorladığı iddiasıyla Bayındırlık ve İskan Bakanı **Onur Kumbarcıbaşı** hakkında Anayasanın 99 uncu, İçtüzüğü'nün 107 nci maddeleri uyarınca bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi

★ Refah Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili ve Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, kanunları keyfi bir şekilde uygulayıp özel radyo ve televizyon yayınlarını siyasal çıkarlarına aykırı yayın yaptıkları nedeniyle kapatarak fiili bir durumu ortadan kaldırdıkları iddiasıyla Başbakan **Süleyman Demirel** ve Ulaştırma Bakanı **Yaşar Topçu** haklarında bir

gensoru açılmasına ilişkin önergesi

★ Kayseri Milletvekili **Abdullah Gül** ve 23 arkadaşının, Ermenistan'a karşı izlediği yanlış dış politikalar nedeniyle Azerbaycan'a yapılan son Ermeni saldırısı ve işgalinde dolaylı sorumlulukları bulunduğu iddiasıyla, Başbakan **Süleyman Demirel** ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin önergesi

GENEL GÖRÜŞME

★ Anavatan Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Kütahya Milletvekili **Mustafa Kalemli** ve Bayburt Milletvekili **Ülkü Güney**'in, Ermenistan'ın Azerbaycan'a giriştiği saldırılar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

★ Refah Partisi Grubu adına ve Grup Başkanvekili ve Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, Hükümetin Azerbaycan ve Bosna-Hersek'e yönelik olarak uyguladığı dış politikalar konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

★ Doğru Yol Partisi Grubu adına Grup Başkanvekili ve Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**'nun, Ermenistan'ın Azerbaycan'ın toprak bütünlüğüne vaki saldırıları konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

MECLİS ARAŞTIRMASI

★ İstanbul Milletvekili **H. Orhan Ergüder** ve 23 arkadaşının, tüm milletvekillerini töhmet altında bırakan her türlü şaibeli iddia ve isnatların araştırılarak açıklığa kavuşturulması amacıyla, Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddesi uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Mehmet Sevilgen** ve 10 arkadaşının, Ümraniye Hekimbaşı Çöplüğü'ndeki patlamanın nedenlerinin saptanması ve sorumlularının ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

MECLİS SORUŞTURMASI

★ Konya Milletvekili **Mehmet Keçeciler** ve 49 arkadaşının, suiistimaller ve yolsuzluklara göz yumarak görevini kötüye kullandığı ve bu eyleminin Türk Ceza Kanununun 240 inci maddesine uyduğu iddiasıyla Başbakan **Süleyman Demirel** hakkında Anayasanın 100 üncü maddesi uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

★ Trabzon Milletvekili **Eyüp Aşık** ve 70 arkadaşının İlsan olayında arsa spekülâtorlerine haksız kazanç sağlayarak devleti zarara uğrattığı ve bu eyleminin TCK'nın 240 inci maddesine uyduğu iddiasıyla Başbakan **Süleyman Demirel** hakkında bir Meclis soruşturması açılması önergesi

TBMM

Nisan 1993-Sayı 23

Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

Yayın Koordinatörü
Arif BİGEÇ

Yayın Sorumlusu
Tulay ŞAKRAKER

Yayın Kurulu
Sevgi ALBAYRAK
Nihat BÜK
Orhan CEYHAN
Cenap KAYASÜ
Engür TÖRER
Cevat ORAL

Fotoğraf
Orhan AYDEMİR
Abbas GORALI
Abdullah KARAKUŞ

Dizgi
Vasfiye ÖZCAN

Baskı
TBMM Basımevi

Yayın Adresi
TBMM
Basın ve Halkla
İlişkiler Müdürlüğü

Telefonlar
420 69 01-420 69 06